ORAS
Kiek debesuota, temperatūra dieną 45°, naktį 35.
Saulė teka 6:26, leidžiasi 4:43

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI Kaina 5c Gr. o 8, Ill. Ketvirtadienis, Lapkričio - November 4 d., 1954 m. Price 5c 260

DEMOKRATAI LAIMEJO KONGRESE, SENATE-NE

Gudų prasimanymai tebekartojami

Neatskiria savo praeities nuo Lietuvos istorijos

NEW YORKAS (LAIC). — Vokietijos leidžiamas gudų laikraštis, "Belaruskae Slove" (Gudų žodis) š. m. Nr. 4 (18) įsidėjo gana ilgą anglų kalba David V. Merlin straipsnį "For our and Your Freedom", kuriame daug daroma lenkams priekaištų dėl gudams jų padarytų įvairių neteisybių.

Tačiau ta proga straipsnio autorius pripasakoja ir daugelį keistų prasimanymų, liečiančių Lietuvą. Straipsnis pradedamas teigimu, jog "nuo 13 ligi 19 amžiaus Gudija buvo vadinama Lietuva" (Kodėl ji nuo to laiko buvo pavadinta Lietuva ir kaip anksčiau vadinosi, autorius nepasako). Ta Lietuva pavadintoji Gudija buvusi didelė valstybė, o jos sostinė buvęs Vilnius.

Giriasi Lietuvos Statutu

Oficialioji ir raštu kalba buvusi taip pat ne cerkvinė slavų kalba, bet gudų. Ja buvęs parašytas ir Lietuvos Statutas. Žinomos Lietuvos didikų giminės Radvilai, Sapiegos, Tiškevičiai, Korsakai, Čartoryskiai, Pacai, Kiškos taip pat buvę gudai ir net provoslavai. Tik po Liublino unijos jie, persiėmę lenkų kultūra ir gaudami stambias koncesijas, perėję į katalikybę. Autorius prisimena, jog toje valstybėje buvę dar ir lietuviai (o taip pat ir ukrainiečiai). Tačiau iš straipsnio atrodo, kad jie Lietuva vadinamoje Gudijoje jokio vaidmens nevaidinę. Tai lyg būtų buvusi kokia prie gudų prisiglaudusi nereikšminga kiltelė. Jos ir gyvenamas plotas buvęs nedidelis — kaip autorius vienoj vietoj pastebi, ten minima Žemaitija ir buvusi Lituania Propria. Kad Lituania Propria ribos ėjo į pietus nuo Balstogės, prie Naugarduko ir į rytus nuo Molodečno, autoriui nežinoma. Panašių fantazijų apie Lietuvos ir Gudijos istoriją straipsnyje ir daugiau pripasakota.

Kratosi savo istorijos

Skaitant straipsnį keista darosi, kad atsiranda tauta arba bent tautoje žymesnė grupė, kuri kratosi tikros savo istorijos ir kuria tai istorijai pagražinti įvairias fantazijas. Gudų pasakojimai, kad jų Lietuva vadinta valstybė siekusi nuo Baltijos ligi Juodųjų Jūrų, primena tuos žmones, kurie, norėdami pasirodyti aukštesnės kilmės, pasakoja, kad jie kilę iš kokių karalių, kunigaikščių ar bent grafų, nors visi žino, kad jie su tais didikais tik per protėvį Adomą giminuojasi.

Nereikalingi ginčai

Politiškai tokios fantazijos ruošia dirvą tarp lietuvių ir gudų tautų nesantaikai bei kovoms, kas lietuviams visai nepageidautina, nes mes norime geriausių santykių su visais kaimynais, o patiems gudams gali padaryti didesnės žalos, negu jų nacionalistai šiandien galvoja, nes tokie prasimanymai ir keistos pretenzijos į svetimą istoriją bei svetimas teritorijas tik kompromituoja tarptautinėj plotmėj Gudijos bylą. Juo labiau, kad dalykas yra paprastas ir visiems žinomas — Lietuva savo laiku buvo užkariavusi didelius slavų gyvenamus plotus — tarp jų ir gudų — ir juos keletą šimtmečių valdė, o ne gudai buvo sukūrę nuo Baltijos ligi Juodųjų jūrų savo valstybę.

— Iš Prancūzų Alpių išgabenta 21 Amerikos kareivis, kuris žuvo transportinio lėktuvo katastrofoj užpereitą sekmadienį.

Prezidentas tarsis su demokratų vadais

GINA SAVO POLITIKĄ

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris savo spaudos konferencijoj buvo klausinėjamas apie rinkimų vaisius ir jų sąryšį su dabartinės vyriausybės politika.

Prezidentas atsakė, kad demokratų laimėjimas nereiškia žmonių nepasitenkinimo jo politine programa. Kiek anksčiau Eisenhoweris davė raminantį pareiškimą respublikonų darbuotojams rinkiminėj kampanijoj. Jis liepė nenusiminti ir tikėti pergale kituose rinkimuose.

Demokratinis Kongresas

Spaudos konferencijoj prezidentas nupasakojo, kad jis artimiausiomis dienomis sušauks pasitarimams demokratų vadus, siekiant darnaus bendradarbiavimo tarp naujojo Kongreso ir Baltųjų rūmų.

Užsienio politikos klausimai, JAV saugumas liekąs ir toliau svarbiausiu vyriausybės uždaviniu. Šioj srity prezidentas tikisi susilaukti ir demokratų valdomo Kongreso pritarimo.

Nori pamiršti, ką sakė

Korespondentų klausinėjamas apie jo ankstyvesnius išsireiškimus, kad demokratinis Kongresas reikš chaosą, "šaltą karą" Washingtone ir t.t., prezidentas prisipažino, kad jis priešrinkiminėj kampanijoj gal ir per griežtai nukalbėjęs. Dabar jis stengsis pamiršti, kas skiria demokratus nuo respublikonų ir rūpinsis bendrais šalies reikalais.

Truman patenkintas

KANSAS City, Mo. — Buvęs prezidentas Harry Truman sutiko rinkimų duomenis šypsodamasis ir prisipažino, kad jie jį maloniai nuteikė.

Tačiau demokratų laimėjimas nėra toks, koks galėjęs būti, pripažino buvęs prezidentas. Jo įsitikinimu, žmonių pakrypimas į demokratų pusę reiškiąs jų nepasitenkinimą dabartine Eisenhowerio vyriausybe. "Jūs žinote, respublikonai nežino istorijos, jie kovojo rinkimuose tokiomis temomis, kaip nusikaltimai, komunizmas ir korupcija", pasakė Trumanas.

Gen. Batista žada gerbt konstituciją

HAVANA, Kuba. — Laimėjęs vieno kandidato rinkimus į prezidentus, gen. F. Batista pasižadėjo atstatyti susiaurintas konstitucines piliečių teises Kuboj.

Jo politikai pritariančios visos į koaliciją įeinančios partijos, kurios Batista buvo išstačiusios savo kandidatu. Opozicijos vadas buvęs prezidentas Grau pagrasė pašalinti iš partijos tuos parlamento narius, kurie rems Batistą.

Praėjusių rinkimų laimėtojai

Sen. Paul H. Douglas

Teisėjas Alfonse F. Wells

Teisėjas John T. Zuris

Šerifas Joseph D. Lohman

Richard J. Daley
Cook apskrities raštvedis

KONGRESE DEMOKRATAI TURĖS 29 NARIŲ DAUGIAU UŽ IKES PARTIJĄ

Respublikonai turės pasitraukti iš komitetų pirmininkavimo; S. Rayburn bus vėl "speakeriu"

WASHINGTONAS, D. C. — Optimistiški, bet santūrūs demokratų partijos vadai prieš rinkimus tikėjosi gauti Atstovų rūmuose 15 narių daugumą, bet rinkimų duomenys parodė, kad šita persvara bus dvigubai didesnė.

Iš paaiškėjusių 430 išrinktų atstovų pasirodė, kad 231 yra demokratai ir 198 respublikonai. Atrodo, kad iš likusių 6 vietų vieną gaus demokratai ir 5 respublikonai.

Kalbant tik vieno atstovo vietos tikslumu, demokratai bus pravedę 232 atstovus, respublikonai 203. Ligi šiol respublikonai turėjo Atstovų rūmuose 219 atstovų, demokratai 212, nepriklausomas 1 ir 3 vietos buvo neužimtos. Atstovų daugumai reikalinga 218 vietų.

Busbey, Jonas pralaimėjo

Illinois respublikonų kongresmanai Fred Busbey (Kersteno komiteto narys) pralaimėjo prieš demokratų kandidatą James Murray. Kitas demokratų kandidatatas Charles Boyle paveržė vietą iš respublikonų atstovo Edgar Jonas.

J. Rooseveltas išrinktas

James Roosevelt, prezidento vyresnysis sūnus, laimėjo Kalifornijoj rinkimus į Kongresą. Kitas iš demokratų kandidatų, kongresmanas Condon liko nebeperrinktas. Condon buvo laikomas tokiu nepatikimu asmeniu, kad AEC neleido jam dalyvauti atominiuose bandymuose Nevados dykumose.

Kerstenas pralaimėjo

Wisconsine respublikonų atstovas Kongrese Charles Kersten, komunistinės agresijos tyrimo komiteto pirmininkas, pralaimėjo prieš demokratų kandidatą Milwaukees advokatą Reuss.

Nauji komitetų pirmininkai

Pagal Kongreso tvarką, daugumos partijos nariai perims iš respublikonų įvairių komitetų (viso 15) vadovavimą. Be to, ir tų komitetų daugumą sudarys dabar demokratai.

Ilgametis Atstovų rūmų pirmininkas Sam Rayburn numatytas vėl į šią vietą ("speakerius").

Senato komitetas persvarstys prof. O. Lattimores bylą

SPRĘS GINČĄ DĖL TEISĖJO

WASHINGTONAS, D. C. — Senato teisių komiteto pirmininkas Langer (resp., N. D.) sudarė specialią pakomisiją, kuri spręs teisėjo Luther Youngdahl ginčą, susijusį su prof. Owen Lattimores byla.

Teisingumo departamentas paragino fed. teisėją Youngdahl atsisakyti nuo Lattimorės bylos svarstymo. Vyr. prokuroro padėjėjas Rover sako, kad Youngdahl pasirodė šališkas Lattimores byloj, panaikindamas klaidingos priesaikos kaltinimus Lattimorei. Naujai sudarytas prisiekusiųjų teismas nutarė vėl, kad Lattimore melavo, tvirtindamas nedirbęs komunistams, kai jis buvo Valstybės departamento patarėju Kinijos politikos klausimais.

Jei bylą ir toliau spręs teisėjas Youngdahl, jis, be abejonės, pakartos savo senąjį nutarimą, kad nėra konkrečių įrodymų kaltinimams prieš Lattimore patvirtinti.

Vėliausios Žinios

* * *

— Šių metų Nobelio premiją už chemiją suteikta Amerikos mokslininkui prof. Poling (sen. McCarthy savo laiku jį įtarė esant komunistu).

— Dem. sen. Paul Douglas pakartojo savo kaltinimus prieš respublikonus, kad jų žmonės balsavimo postuose yra nuslėpę nemaža rinkėjų balsų.

— Komunistinė Kinija sutiko Anglijai sumokėti už numuštą keleivinį lėktuvą prie Hainan salos Japonų jūroj $1,2 mil.

— Numatoma, kad pasitraukus Stephen Mitchell iš demokratų partijos centro komiteto pirmininkų, šią vietą užims Adlai Stevenson ir kandidatuos 1956 m. vėl į demokratų prezidentus.

— Trečiadienį kinų komunistai ir nacionalistai vėl apšaudė artiterija ir apmėtė lėktuvų bombomis vienų kitų valdomas salas Kinijos pakraščiuose.

— Ilgametis demokratų senatorius ir buvęs viceprezidentas Alben Barkley, 75 metų, grįžta vėl į politinį gyvenimą. Jis išrinktas Kentucky valstybėj į senatorius vietoj respublikonų senatoriaus Cooper.

— Pats reikšmingiausias respublikonų senatorius, pralaimėjęs rinkimus, laikomas Homer Ferguson iš Michigano valstybės. Jis buvo respublikonų politinio komiteto pirmininkas. Ferguson pralaimėjo prieš demokratą McNamara iš Detroito, pasinaudojusį gynybos sekretoriaus Wilsono išsišokimais prieš bedarbius.

A. bombų bandymai atsilieps "5,000 metų", - Churchill

Premieras negalįs paveikti nei JAV, nei Sovietų S-gos

LONDONAS. — Buvęs aviacijos ministeris Attlees vyriausybėj Arthur Henderson paklausė parlamente ministerį pirmininką Churchillį, ar jis turįs žinių, kad atominių bombų sprogdinimai paveikę žemės atmosferą.

Churchillis atsakė, kad taip, pridėdamas nuo savęs, kad atominių bombų bandymai gali atsiliepti net 5,000 metų. Šis teigimas sukėlė parlamente juoką.

Klausiant toliau, ar Churchilliui neatrodo prasminga kreiptis į prez. Eisenhowerį ir Malenkovą, kad JAV ir SSSR susilaikytų nuo a. bombų bandymų, Churchillis atsakė, kad jis abejojąs tokios intervencijos pasisekimu. Jis esąs sudėjęs viltis į JT sudarytą atominių valstybių komisiją, kuri dabar svarstys atominių ginklų priežiūrą ir nusiginklavimą.

RESPUBLIKONAI TURĖS PUSĘ VIETŲ

Balsuojant daug lems nepriklausomas senatorius Morse ir viceprezidentas Richard Nixon

WASHINGTONAS, D. C. — Demokratams nepasisekė pravesti aiškią daugumą Senate, kaip tai jiems pavyko Atstovų rūmuose.

Trečiadienio vakarą vis dar buvo neaišku, kas laimės Oregono ir New Jersey valstybėse. Oregone dėl vietos Senate rungiasi respublikonų senatorius Guy Cordon dėl perrinkimo prieš demokratų kandidatą Richard Neuberger.

New Jersey tokia pat, apytikriai lygių jėgų kova vyksta tarp respublikonų kandidato Clifford Case ir demokratų kandidato Charles Howell.

Tuo tarpu 46 prieš 47

Visai Amerikai laukiant šių dviejų porų rungtynių vaisių, buvo paskelbta, kad respublikonai turi jau 46 aiškias vietas Senate, demokratai 47, ir 1 nepriklausomas (Morse, iš Oregono).

Kitas Oregono senatorius Cordon vėlai vakare turėjo 1,200 balsų daugiau, negu demokratų kandidatas Neuberger. Respublikonai kaip ir įsitikinę, kad laimės šis senatorius, kovojąs už perrinkimą.

Tuo tarpu New Jersey respublikonų kandidatas trečiadienio vakarą turėjo tik 252 balsus daugiau, negu demokratų konkurentas Howell. New Jersey rinkimai galutiniai paaiškės gal už kelių dienų, kai ateis kareivių balsai iš užjūrio bazių.

Reikia 49 balsų daugumai

Prie 96 atstovų Senate, daugumai sudaryti reikalinga 49 senatorių. Demokratai galėtų šį skaičių pasiekti tik tada, jei jie laiškitokia galimybė yra gana maža. mėtų ir Oregone, ir New Jersey. Kaip trečiadienio vakarą atrodė, Oregone daugiau turi galimybių laimėti respublikonų senatorius Gordon. O jei laimės ir respublikonų kandidatas New Jersey valstybėj Case, demokratai turės 47 atstovus Senate, respublikonai 48. Prie demokratų prisidėjus nepriklausomam senatoriui Morse, Senatas per balsavimus pasidalins į lygais dalis po 48 atstovus. Ir tada lemiantis balsas bus viceprezidento respublikono Nixono.

Iš visų demokratų, laimėjusių rinkimus į Senatą, niekas nelaimėjo tokia didele balsų persvara prieš savo konkurentą, kaip Ill. senatorius Paul Douglas prieš Joseph Meek, Douglas gavo 250,000 balsų daugiau už Meek.

Demokratai laimėjo 6 naujas valstybių gubernatorių vietas

Respublikonai neatsilaikė ne savo New Yorko tvirtovėj

WASHINGTONAS, D. C. — Demokratų partijos kandidatai paveržė iš respublikonų šešias naujas gubernatorių vietas ir atlaikė visas ligi šiol turėtas gubernatūras.

Pati reikšmingiausia valstybė, kur ligi šiol valdydavo respublikonų gubernatorius ir kur laimėjo demokratas, yra New Yorko.

Ilgametis N. Y. gubernatorius Thomas Dewey šįmet atsisakė kandidatuoti ir davė savo palaiminimą senatoriui Irving Ives. Tačiau jis neatlaikė šios senosios respublikonų tvirtovės ir pralaimėjo prieš demokratų-liberalų kandidatą Averell Harriman, beje, tik 10,000 balsų skirtumu (iš 5 mil. balsų).

Pirmas žydas — gubernatorius

Connecticut valstybės gubernatorius respublikonas John Davis Lodge pralaimėjo 2,916 balsų (iš 924,116) prieš demokratų-liberalų kandidatą Abraham Ribicoff.

John Davis Lodge yra JAV ambasadoriaus Jungtinėse Tautose Henry Cabot brolis ir anūkas garsaus JAV senatoriaus H. C. Lodge.

Laimėtojas Ribicoff yra pirmas žydas toje valstybėj išrinktas į gubernatorius.

Laimėjimas Pennsylvanijoj

Demokratų kandidatas George M. Leader, 36 m., nugalėjo respublikoną, ligšiolinį vicegubernatorių Lloyd Wood. Paskutinį kartą demokratų kandidatas į Pennsylvanijos gubernatorius laimėjo 1934 m. (George H. Earle).

Pergalė kitose 3 valstybėse

Demokratai be to paveržė gubernatorių vietas Colorado, New Mexico ir Arizonos valstybėse. Pirmojoj valstybėj gubernatorium išrinktas Edwin Johnson, buvęs ligi šiol Senato narys. New Mexico gubernatorium išrinktas John Simms jr. Arizonoj demokratų senatorius McFarland paveržė gubernatūrą iš respublikono Howard Pyle.

Daugiau prancūzų į Šiaurės Afriką

PARAŠIUTININKAI MALŠINA ALŽERIJOS SUKILĖLIUS

Alžyras. — Iš Prancūzijos skubiai pasiųstas dar 5,400 parašiutininkų kovai su arabų nacionalistais, įsitvirtinusiais Tunisijos pasieny.

Pirmadienį buvo atsiųsta 3 batalijonai prancūzų parašiutininkų, išsiplėtus teroristų veiksmams Alžyre, Konstancoj ir kituose Alžerijos miestuose, ypač atokesnėse kalnuotose srityse.

Alžerijos teroristams padeda ir Tunisijos nacionalistai. Vietinės prancūzų įgulos pasirodė per silpni talkininkai policijai susidoroti su teroristais.

Sovietų teisingumas

NUTEISĖ LAIVO KAPITONĄ

TOKIJAS. — Japonijos jūrininkai, grįžę iš Sachalino su anglimis, pranešė, kad kiek anksčiau jų nugabentas rusų kapitonas Krekov, 63 metų, nuteistas 13 metų kalėjimo.

Kapt. Krekov buvo pagautas japonų vandenyse su 19 tonų kuteriu "Razezdnoi", kuriuo jis atgabeno į Japoniją šnipus.

Japonijos teismas nubaudė kapt. Krekov 1 metus kalėjimo už įplaukimą be leidimo į teritorinius vandenis. Paskui bausmę pakeitė į deportaciją. Nugabenus kapt. Krekov į Sachaliną, sovietų teismas jį apkaltino valstybės paslapčių išdavimu japonams.

Jonas Leonas

KAI ČIURLIONIEČIAI SUSITIKO SU AMERIKIEČIAIS

"AK, PALAUKIT. PAKEISITE NUOMONĘ, KAI IŠGIRSITE ČIURLIONIEČUS! TAI DAINUOJA! —

šitaip anuomet pirmą kartą čiurlioniečiai susitiko su amerikiečiais

Mielų ir taurių atsiminimų niekas neišgrauš. Jie lyg didingi miražai nesulaikomai kyla daugelio širdyse, kai **lapkričio 14 Chicagos lietuviai sutartinai "Naujienų" vakare retai iškilmingu koncertu minės "Čiurlionio" ansamblio lietuviškosios veiklos 15 metų sukaktuves,** kartu atžymėdami Alfonso Mikulskio 25 metų muzikinę darbuotę ir kanklių vadovės Onos Mikulskienės 20 metų vadovavimo lietuvėms kanklininkėms.

Taigi, eiva anon praeitin, kai Amerikos lietuvis ir jo ginklo bičiulis amerikietis karys Alpių Kalnuose, — kur srovusis Reinas lėkštais ir stačiais akmenynais amžiais ošia amžinųjų ledynų viršukalnių poringę, — susitiko ir išgirdo čiurlioniečius.

Atsiminimuosna vedą daugeliui čikagiškių žinomasis Ant. Vaivada ("Vienybė" Nr. 39, 1950 rugsėjo 29):

"Man teko juos girdėti Vokietijoje ir Austrijoje.

Dailesnio, gyvesnio būrelio jaunų lietuvių, kurie pagal savo dar trumpą amžių pergyveno daugiau vargų, sunkumų, bombardavimų, skurdo, o kartais ir bado, negų didžiuma "senių", o visgi neprarado entuziazmo ir gyvumo — kažin ar teks matyti. Vargu ar ir tos pačios lietuvių liaudies dainos yra taip dailiai, jautriai skambėję čia Amerikoje, kaip jos skambėjo anais laikais Vokietijos ir Austrijos salėse (kurios kartais salių vardą turėjo tik iš praeities, nes bombardavimų rezultate jos faktinai tebuvo apgriautų salių griaučiai).

Čiurlioniečių pasirodymai prikelia iš pamirštų kareiviavimo dienų Vokietijoje ir Austrijos kampely pluoštą įvairių margų prisiminimų. Labai norisi jais pasidalinti su skaitytojais. Ir tai ne čiurlioniečių reklamai, bet tik, norint parodyti salygas, kuriose jie ten Europoje kūrėsi ir dirbo.

"TAI DAINUOJA!"

Tai buvo, berods, Wiurzburge, Vokietijoj, kur dviejose apibombarduotose stovyklose gyveno lietuvių. Mudu su draugu užsukome tenai gan laiku, nes tą vakarą buvo rengiamas koncertas naujai atvykusiai amerikiečių armijai pagerbti ir kartu dailės paroda. Koncertą stipriai prisimenam.

Koncertas įvyko buvusiame sandėlyje. Dalyvavo vietos lietuvių choras, Kauno operos solistė, berods, Kačinsko suorganizuotas orkestras ir vyrų kvartetas. Kvartetas dainavo amerikiečių "barber shop" stiliumi ir ten buvusiems amerikiečiams karviams jis be galo patiko, buvo tiesiog 'sensacingas'. Kai kurie koncerto rengėjai ir dalyviai tuo jiems netikėtu amerikiečių reagavimu ir skonio pasireiškimu jautėsi šiek tiek nuvilti... Štai, rimti operos solistai, kompozitorius — pirmoj vietoj tajkomi amerikiečiams imponuoti, o jiems labiausia patinka populiarus, keturių jaunų vyrų, galima sakyti, ausis rėžiantis dainuškų garbaliavimas!

Po koncerto stovyklos įvyko vaišės. Jų metu **išgirdom pirmą kartą magiškuosius žodžius "Čiurlionio Ansamblis".** Lyg bardami ir įtardami, kad "barber shop" kvartetas ir mus daugiau užimponavo, negu dera, kai kurie vietos lietuviai kalbėjo: **"Ak, palaukit. Pakeisite nuomonę, kai išgirsite čiurlioniečius! Tai dainuoja!".**

SU ČIURLIONIEČIAIS AKIS Į AKĮ

Praėjo kelios savaitės. Teko tarnybiniais reikalais nuvykti į Bludenzo miestą Austrijoje. Senu įpratimu, ėjom ieškoti lietuvių. Miestą okupavę prancūzai aiškino: važiuok ten ir ten, suk į kairę, vėl į kairę, tada į dešinę, o vėliau kopk į kalną. Ten rasi "Siedlungą". Nuvykęs — klausk. Ten rasi lietuvių!

Iki šios dienos nežinom, kas yra "siedlungas" — nebent kaimas, kuriame stovi nebaigtas butų projektas, bet "siedlungą" užtikom, atradom lietuvių būrį, ir kartu, **netikėtai ir nelauktai, atradom čiurlioniečius!** Tą vakarą miestelio salėj jiems buvo rengiamas koncertas, į kurį buvo kviečiama visa vietinė prancūzų kariškoji ponija.

DU AMERIKIEČIAI TARP KONCERTO SVEČIŲ

Bludenziečiai priėmė mus kaip iš dangaus iškritusius mannos nešėjus, tuojau paėmė už rankų ir entuziastiškai beveik nešte nunešė mus į koncertą. **Mat, vienas mūsų buvo bene pirmas lietuviškai kalbąs amerikietis, jiems pasirodęs.** Mūsų buvo du—kolega buvo nelietuvis, bet ir jis jau buvo išmokęs būtinuosius žodžius — ačiū, myliu, panelė labai graži ir pan., kaip dera jaunam, nevedusiam karininkui.

GRAŽŪS ČIURLIONIEČIAI

Prasidėjo koncertas. Chopeną skambino A. Kuprevičius. Buvo trumpa prancūziška ir lietuviška prakalbėlė, ir tada, sakau, **gavom pamatyti tą stebuklingą, Wiurzburge mum galvosna įkaltą Čiurlionio Ansamblį.** Mažoj scenoj vos sutelpas išsirikiavo nepaprastai gražus būrys jaunų lietuvių, — gal 35, gal daugiau. Ir mergaitės ir vyrai tautiškuose drabužiuose, neaplenkiant nei kurpių. Koncertui jau įpusėjus, mano kolegą nelietuvis protarpiais vis atsisukdavo ir man į ausį šnibždėjo: **"Good God, but your Lithuanian girls are pretty! That's the one I like her"**, jis kartą pridūrė ir galvos linktelėjimu nurodė į tamsiaplaukę dainininkę, stovinčią pirmoj eilėj. Reikėjo su juo pilnai sutikti. Čiurlioniečiai tikrai buvo nepaprastai gražūs. Ką choras dainavo, dabar neprisimenu, bet buvo du nepamirštami numeriai — "Tykiai, tykiai", ir "Kur bakūžė". Kaip tos dvi dainos, ypač "Bakūžė" skambėjo, dainuojamos čiurlioniečių — meisterių, tai rodo tas faktas, kad nesentimentalus mano kolegą tų gailių melodijų beklausydamas ir žodžių nesuprasdamas, **pamiršo, kad lietuviškai nesupranta, užmiršo ir apie gražiasias dainininkes scenoj, pravirko ir akis šluostydamas man tarė: "They must be singing of their homes, it couldn't be so moving if they sang that way of anything else".** Dainos kalba yra tikrai tarptautinė.

AMERIKIETIS ĮSIMYLĖJO

Lietuvių mandagumui ir vaišingumui nėra ribų nė varge. Po koncerto rengėjai pakvietė visus svečius vakarienės. Etiketo klausimas iškilo ir čia. Norėta buvo mus sodinti prie garbės stalo, bet pritrūkta vietų. Priskyrė tada mus prie 'antrojo stalo', bet mandagūs rengėjai padėčiai atitaisyti **priskyrė mudviem su kolega už kompanionės prie stalo dvi čiurlionietes.** Viena jų buvo ta pati tamsiaplaukė dainininkė, kuri mano kolegai taip krito į akį. Kolega negalėjo akių nutraukti nuo jos, o kai patyrė, kad jiedu gali susikalbėti vokiškai, tai jo džiaugsmui nebuvo galo.

Grįžtant, po koncerto ir po vaišių Bludenze, atgal į stovyklą Vokietijoje, kolega staigiai pareiškė: "That's the girl that I would like to marry!" — Šios istorijėlės epilogas yra maždaug toks. **Prieš trejetą metų tas kolega išvyko atgal į Vokietiją tos tamsiaplaukės čiurlionietės ieškoti.** Vargšas gal net nežino, kad Ansamblis dabar Amerikoje ir kad gal tą žavinga tamsiaplaukė irgi jau čia, o gal Australijoje, o ne Vokietijoje ar Australijoje. Jei kas Bludenze kartais užtiks nusiminusį, nusivylusį klaidžiojantį amerikietį, ieškantį savo tamsiaplaukės gražuolės, būkite, taip geri jam pakuždėti, kad jis daugiau laimės New Yorke ar Philadelphijoj, negu tenai, Alpių paslaitėse".

Gi tiksliausia būtų, jeigu jis atsilankytų lapkričio 14 į "Naujienų" rengiamą sukaktuvinį tų pačių čiurlioniečių koncertą!

Sveikinimas

KLMB Toronto Apylinkės penkių metų veiklos sukakties proga

Malonios sesutės kanadietės, lapkričio šeštą Jūs minėsite penkių metų savo veiklos sukaktį. Penkį metai yra palyginti trumpas laikotarpis, tačiau Jūs taip nuoširdžiai, pasišventusiai ir energingai veikdamos, ypač kultūrinėj veikloj, pripildėt juos tikrai dideliais ir reikšmingais darbais. Jūs esate atlikusios tokius svarbius darbus, kokių net ir daug didesnės organizacijos nepajėgia atlikti.

Jūsų įnašo į bendrąjį lietuvių kultūrinį lobį negalima žodžiais įvertinti. Bet tikėkite, kad lietuvių istorijos puslapiuos Jūsų darbai bus atžymėti, ir kiekvienas, skaitydamas apie juos, pamąstys, kad čia buvo reta grupė lietuvaičių, kurios užsitarnauja visų gilios pagarbos už jų mielai atliktus didelius darbus lietuvių vardui garsinti ir dabinti.

Šia proga lai bus ir man leista pasveikinti mielas kanadietes, Toronto ir apylinkės moteris, Kanados Lietuvių Moterų Bendruomenės nares, švenčiant taip reikšmingą darbuotės sukaktį. Kartu linkiu kiekvienai geriausios sveikatos ir ištvermės toliau ir dar daug metų tęsti savo taip puikiai per tuos penkerius metus vykdomą darbą.

Nuoširdžiai Jūsų,

Nora Gugienė

Chicago, Ill., 1954 m. lapkr. 4 d.

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams geibėti?

Aukšt. Lituanistikos Mokyklos tėvų žiniai

Tėvų komitetas ir mokytojai šių metų mokslo pradžioj pergyveno didelį džiaugsmą, kad Chicagos lietuvių bendruomenėj kasmet atsiranda vis didesnis ir didesnis skaičius susipratusių tėvų, kurių širdyse dar tebeliepsnoja tyra ir negestanti mūsų pavergtos Tėvynės meilė. Dėl to šiais metais Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla padidėjo net visu 100 mokinių. Tačiau palyginus su visų skaičiumi mokinių, galinčių lankyti šią mokyklą, yra tik lašas jūroj.

Todėl tėvų komitetas su mokyklos vadovybe, apgailestaudami tokią padėtį, dar kartą kreipiasi su prašymu į visus tuos tėvus, kurie dėl kurių nors priežasčių iki šiol neleido savo vaikų į šią mokyklą. Mieli tėvai, jeigu jums dar nors kiek rūpi mūsų kraujuojančios Tėvynės šviesesnė ateitis, neleiskite savo ir drauge visos Lietuvos vaikams galutinai pražūti svetimoj nutautimo jūroj. Tuojau, nepraleidę nė vieno šeštadienio, nukreipkite savo vaikučius į Aukšt. Lituanistikos Mokyklą.

Kad neliktų nė vieno mokinio namuose tik todėl, kad jo tėvai negali užmokėti nustatytų mokslapinigių, tėvų komitetas, padedant mokytojams, yra numatęs gauti nors kiek pajamų iš parengimų, ir todėl savo posėdžiuose yra nutaręs:

1. Našlaičius arba sergančių ir negalinčių dirbti tėvų vaikus ne tik atleisti nuo mokesčio už mokslą, bet ir atlyginti jiems kelionės išlaidas į mokyklą.

2. Vaikus, kurie turi tik tėvą ar motiną, atleisti tik nuo mokesčio už mokslą.

3. Vaikams, kurie eina iš šeimos 2 ar daugiau, sumažinti mokestį iki $1.50 mėnesiui.

4. Tėvai, kurių vaikai nenumatyti pirmuose trijuose punktuose ir turi sunkumų su mokesčiu, paduoda pareiškimą tėvų komiteto vardu pagal šį adresą: Vincas Abramikas, 1627 So. Harding Ave., Chicago 23, Ill.

5. Nenorėdamas trukdyti mokslo renkant mokestį iš vaikų, tėvų komitetas nuoširdžiai prašo visus tėvus nustatytą šeštadienį įduoti savo vaikams vokelį su pinigais.

Aukšt. Lituan. Mokyklos Tėvų Komitetas

Lietuviška Apdraudų Agentūra
• GYVYBĖS • LIGONINĖS • BALDŲ • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ IR VISOS KITOS APDRAUDOS.
Draudžiu pavienius asmenis ir biznio įstaigas. Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse. Finansuoju.
Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite.
JONAS KIRVAITIS
generalinis apdraudų brokėris
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WA 5-5671, rez. VI 7-4451.
Darbo valandos: kasdien 9:30–4:00; be to, pirm. ir ketv. 6–9 vakarais.
Klijentų patogumui visas 24 valandas veikia telefoninis automatas.

Reikalaukite visur lietuviško likerio
MIDUOLIS
Tavernos ir likerio parduotuvės turi kreiptis į
CASEY & EVANS
DISTRIBUTORIŲ
6343 So. Ashland Avenue
Telef.: RE 7-9100

BUDRIKO
42-as SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS
NUOSTABIAI ŽEMOS KAINOS!

Gumos sėdynėms (rubber cushion) sofos, buvo $150, už	$69.00
Gumos sėdynėms (rubber cushion) kėslai, buvo $89, už	$39.00
2 gab. klevo rėmų gyvenamojo setas, reg. vertės $129, už	$69.00
2 gabalų gyvenamojo setas, reg. vertės $199, už	$99.00
2 gabalų Kroehler parlor setas, reg. vertės $225, už	$119.00
Kroehler Sleep-O-Lounge, reg. vertės $219, už	$129.00
Simmons Beauty Rest contour kėslas, reg. kaina $119, už	$69.00
Simmons Hide-a-bed, reguliarė kaina $299, už	$199.00
3 gabalų miegamojo setas, reguliarė kaina $175, už	$88.00
4 gab. miegamojo setas, Burl walnut, reg. vertės $495, už	$275.00
5 gabalų Arvin Dinette setas, reg. kaina $69, už	$39.00
9x12 vailoko (felt) karpetai, reg. kaina $34, už	$15.00
9x12 Axminster karpetai, reguliarė kaina $69, už	$39.00
27 col. Axminster laiptams karpetas, reg. kaina $2, už	90c. pd.
27x44 karpėtai, reguliarė kaina $3, už	$1.00

Kalėdinės lėlės, tri-račiai (3 wheel bikes), iškimšti žvėrys 50% nuolaidų.
APLANKYKITE MŪSŲ ŽAISLŲ SKYRIŲ

Namų Reikmenys

7 kubiškų pėdų Admiral šaldytuvas	$119.00
8 kubiškų pėdų Coolerator šaldytuvas	$129.00
8 kubiškų pėdų General Electric šaldytuvas	$189.00
6 kubiškų pėdų Frigidaire šaldytuvas	$149.00
10 kubiškų pėdų Crosley šaldytuvas	$219.00
8 kubiškų pėdų Philco šaldytuvas	$179.00
8 kubiškų pėdų General Electric freezer	$179.00
12 kubiškų pėdų Upright freezer	$199.00
4 kambarių aliejiniai degintuvai (burners)	$29.00
Maži gaziniai šildytuvai	$19.00

Brangenybės, Laikrodžiai, Deimantai, Įprastos Brangenybės, Indai, Sidabras
SUTAUPYMAS IKI 50 NUOŠIMČIŲ

Deimantinis žiedas, 1 karato, vertės $750, už	$495.00
Deimantinis žiedas, vertės $75, už	$37.50
Waterproof 17 akmenų rankinis laikrodis, vertės $29, už	$14.00

PAPRASTŲ BRANGENYBIŲ NUPIGINIMAS 60%

24 gabalų stalui sidabriniai daiktai, vertės $9, už	$3.95
50 gabalų pietum indų setas, vertės $39, už	$17.50
Philco radijai, vertės $21, už	$14.00

Budriko specialus užpirkimas 1,500 televizijų setų, nacionalių išdirbysčių, 41 iki 53% nuolaida!

17 col. stalo modelio televizijos setas, mah. kab., reg. $199, už	$89.00
21 col. stalo modelio televizijos setas, mah. kab., reg. $225, už	$119.00
17 col. console TV, mahogany kabinetas, reg. $225, už	$129.00
17 col. console, šviesiam kabinete, reg. $250, už	$139.00
21 col. console TV setas, mahogany kabinetas, reg. $299, už	$149.00
21 col. console TV, šviesiam kabinete, reg. $325 vertės, už	$159.00
21 col. console TV ir Radio, AM-FM autom. kombinacija, "silver mist", reguliarė kaina $750, už	$325.00
24 colių console TV, reguliarė kaina $399, už	$199.00
15 col. spalvos televizijos setas, console, buvo $750, už	$345.00

Vartoti televizijos setai nuo $18.00 ir aukščiau.

LENGVI IŠMOKĖJIMAI! DIDELIS TRADE-IN-ALLOWANCE.
Visi setai garantyoti, 90 dienų dykai patarnavimas. Dalys vienus metus.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted Street Chicago, Illinois
Atidarą Sekmadieniais 10—5. Pirmad. ir Ketvirtadieniais iki 9:30 P. M.
Budriko leidžiama Radio Valanda kožną ketvirtadienį nuo 6 iki 7 valandos vakaro iš WHFC stoties, 1450 kil.

NEW! Cleaner store-away! AMAZINGLY BEAUTIFUL
CHEST-A-SEAT
YOURS AT NO EXTRA COST!
COME IN! See how you can get this Genuine $29.95 Value during this
SUPER Jet 99
SPECIAL FALL OFFER
Gorgeous charcoal-grey fabric!
Graceful wrought-iron arm-rest handles!
Modern curved wrought-iron "feet"!
Full black-button tufted seat!
Spacious storage capacity!
Rugged quality construction!
Guaranteed by Good Housekeeping
56% More Power...
Exclusive Thread-Picking Nozzle
$89.95 plus all attachments
UNIVERSAL
WHISPER-QUIET ACTION! Scientific muffling makes new Super Jet 99 today's quietest cleaner.
NEW SNAP-LOCK WANDS! Snap securely into place. Will not pull apart or leak dust at joints.
EMPTIES IN 2 SECONDS No bags to empty. No heavy motor to lift. Flick button—throw bag away!
CARRIES LIKE PORTABLE RADIO Lightweight. Compact. Cleans average room without moving.
COME IN TODAY AND SAVE!
GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.
5115-5123 S. Kedzie Ave. PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

CROWN
SPACE SAVER 30"
30" GAS RANGE with KING SIZE OVEN
GIANT 24 IN. OVEN
GIANT 20 IN. BROILER
Imagine an oven 24" wide, 14" high and 18" deep—easily accommodates 6 pies, 8 cakes, 12 loaves of bread. With all this capacity range takes only 30" wide floor space.
All deluxe equipment including electric lamp, electric clock and chime timer, four center-simmer fuel saving top burners, 3 inches of insulation around oven, slide-out drawer type broiler, oven heat control.

SOLTIS
HOME APPLIANCES & FURNITURE
2647 West 51st Street
HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

1955 metų
TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI SU FM
FONOGRAFAI
TV IR RADIJO LĖMPOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION sales-service
3130 So. Halsted St. DAnube 6-6887

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

Marge's Beauty Salon
(NAUJA VADOVYBĖ)
MARGE PARMENTIER, savininkė
Nuolat dirba:
NELLIE, MARIE, BETTY
Kerpame plaukus, juos šukuojame ir padarome pusmetinę. Dažome.
Atdara pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir šeštad. nuo 9 iki 6, ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9.
3312 W. MADISON STREET
NEvada 8-2213 — 2214

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. PIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

NAUJIENŲ VAKARE,
Lapkričio 14 dieną
Sokolų salėje
2337 So. Kedzie Ave.
Čiurlionies Ansamblis
atliks programą.

JONAS LEONAS

Dvejopi neolithuanai

"Tautos Vado" Ant. Smetonos ir jo politiškai diktatūrinio režimo reikalu neolithuanų pažiūros niekada nebuvo vieningos. Gi atsidūrus išeivijoje ir susidarius sąlygoms viešai ir laisvai nagrinėti buvusį Lietuvos režimą, tarp jų kilo aštrus bei viešas nuomonių pasikeitimas ir įvyko visiškas skilimas.

Dalis neolithuanų atsisako diktatorių "tautos vadą" Ant. Smetoną laikyti Korp! "Neo-Lithuania" garbės nariu, smerkia 1926 gruodžio 17 perversmą, apgailestauja prie jo įvykdymo aktyvų neolithuanų prisidėjimą ir pabrėžia, jog atsistatysimos Lietuvos Respublikos valdymasis turės būti tik demokratiškas. Gi kai kurie kiti neolithuanai "tautos vadą" Ant. Smetoną tebelaiko savo garbės nariu ir net jo diktatūrinius galvojimus bei demokratijos niekinimą palaiko pagrindu savo ideologijai, gėrisi buvusiu smurtiškuoju Lietuvos demokratijos išgriovimu ir planuoja, jog ir ateityje Lietuva turėtų "stiprią" valdžią. Savo uždaruose susirinkimuose tie diktatūrininkai aiškiai pasisako: yra labai gerai, jog Lietuva buvo valdyta Ant. Smetonos diktatūra. Diktatūros, jų nuomone, Lietuvai reikėsią ir ateityje . . .

Antidiktatūrinių neolithuanų dauguma yra Chicagoje, yra tokių Clevelande, Kanadoje ir kitur. Vadistininkų branduolį irgi sudaro čikagiškiai, kartu su Clevelando vadistine "Dirva".

Įdomu, jog abejų "Neolithuanijų" centrai šiuo tarpu yra tame pačiame Clevelande. Tačiau tarpusavy jiedu neturi jokių santykių ir ryšių, — yra įvykęs visiškas atsiribojimas. Taip pat yra suskilimas ir tarp visų neolithuanų išeivijoje.

Clevelendiškiai diktatūriškieji neolithuanai strategiškai itin glaudžiai veikia išvien su "tautos vado įpėdiniu" Juliumi Smetona. Gi visokeriopą slaptą "žvalgymą", nagrinėjantį neolithuanų politinį galvojimą, "vykdo" Jurgis Stravinskas. Apie pasireiškusius arba galimus įvykti "nukrypimus" nuo vadizmo, Jurgis Stravinskas rašo specialius "pranešimus" "tautos vado įpėdiniui" Juliui Smetonai, o šisai — kaip "vadizmo palikuonis" . . . ir "rūšiuoja" neolithuanus . . .

Spalio 30 ir 31 pirmieji neolithuanai Clevelande surengė iškilmingą "Neo-Lithuanijos" sukaktuvių minėjimą. Gauta sveikinimų iš pritariančiųjų iš Chicagos ir Kanados. Iškilmingai pagerbtas miręs neolithuanas Jonas Karutis. Tai savanoris — kūrėjas, laisvės kovų invalidas, Vyčio Kryžiaus kavalierius. Šisai Jonas Karutis buvo Smetonos režimo priešininkas ir todėl kartu su kitais ryškesniais antismetonininkais Smetonos kalėjime perduotas 1940 m. bolševikams. Bolševikai, daug iškankinę, J. Karutį nuteisė mirti. Taip pat pagerbti ir kiti nukankinti bei žuvę neolithuanai.

Sukaktuvių proga pripažinta, jog Korp! "Neo-Lithuania" po gėdingai išnykusiojo Lietuvai nelaimingo vadistinio valdymo neturi jokio prieauglio ir dabar studijuoją lietuviai nė vienas nestoja pas neolithuanus. Samprotauta, jog priežastis yra stipriai vadistinė diktatūrinė ideologija bei grubus politinės tolerancijos ignoravimas. Pripažinta, jog korporacijai "Neo-Lithuania" per eilę metų už Lietuvos ribų nė kiek neįstengiant sudominti ir patraukti dabarties lietuviškąją studentiją, ši žygiuoja savitais naujais idealistiniais, plačiais lietuviškosios kūrybos keliais, sutelkdama visus lietuviškojo galvojimo studentus, — kaip šviesiečiai, "Santara" ir kit. Visa lietuviškoji dabarties studentija iš esmės yra atsiribojusi nuo neolithuanų.

Neolithuanai vadistininkai "iškilmes" Clevelande turės lapkričio 5 ir 6. Planuojama, po demonstratyvaus pagarbinimo bei pašlovinimo jų "garbės nario tautos vado" Ant. Smetonos, kurie šiojo diktatūrinę ideologiją yra prisiėmę sau vadove, bus deklaraciniai pasisakyta, jog tik tie yra "tikrieji" neolithuanai, kurie . . . garbina "tautos vadą" Ant. Smetoną ir šlovina jo "vadistinę" diktatūrą bei ryžtasi lietuvių tautoje palaikyti diktatūriškai vadistinį judėjimą, nes tai esąs . . . "vienintelis, išrinktasis tautinis kelias" . . .

Fordas remia vieškelių plėtimo programą

Fordo Motorų Korporacijos pareigūnas šiandien pareiškė raginimą "visa širdimi remti" prezidento Eisenhowerio multibilijoninę vieškelių programą.

Walker A. Williams, Fordo viceprezidentas, pardavimų ir garsinimo užvaizdas, apibūdina proponuojamą programą "Planu Tokios Vieškelių Sistemos, Kuri Mūsų Tautai Yra Reikalinga".

Kalbėdamas New Yorko Alaus Paskirstytojų Sąjungai, jisai pasakė: "Bus tik truputį sustambintas pasakymas, kad mes bandome operuoti 1954 metų 58 milijonų vežimų ekonomiją 1931 metų 26 milijonų vežimų vieškelių sistema".

"Apskaičiuojama", pareiškė jis, "kad kaip tik dabar 85,000 mylių mūsų svarbiųjų vieškelių turi kritiškų trukumų ir kad mes atsiliekame jų tinkamam išlaikymui daugiau nei po 5,000 mylių kasmet".

Proponuojama sistema jungtų greitą, saugų per visą kontinentą važiavimą, pagerinimą susisiekimo tarp paskirų miestų, privažiavimą prie didžiųjų vieškelių, iš ūkių-į-miestą judėjimą ir sumažintų metropolio sričių spustį, pašalintų užblokavimo punktus ir palengvintų mašinų pastatymo keblumus, — nurodė jis.

"Mes Fordo Motorų Kompanijoj tikime, kad visi amerikiečiai turėtų duoti visišką paramą šiam vaizdžiam ir biziniškai rimtam užsimojimui", sako p. Williams.

"Pabandykime įsivaizduoti Amerikos kontinentą kryžminiai išraižytą plačių baltų vieškelių, kuriais gali sklandžiai važiuoti rytdienos svajonių mašinos saugiai nuo 800 iki 1,000 mylių lengvu vienos dienos važiavimu", sako jis.

"Tai turi ateiti", pareiškė p. Williams. "Mes negalime užsmaugti mūsų progresą ir atidėlioti šios Amerikos svajonės išsipildymą".

Fondas geresniems filmams

Vykstąs Chicagoje krašto kino teatrų savininkų suvažiavimas įsteigė 5 milijonų dolerių fondą, kuris eisiąs skatinti geresniems filmams pagaminti. Fondui valdyti sudarytas atitinkamas komitetas. Dabar esąs jaučiamas gerų, žinoviškai paruoštų kino paveikslų trūkumas.

Toronto, Ont.

Toronte pašventinta nauja bažnyčia

Užpereitą sekmadienį buvo pašventinta nauja bažnyčia, kurios statybai įvykdyti Missouri Liuteronų Bažnyčia skyrė 55,000 dolerių paskolą ir suteikė atitinkamą paramą. Pati bažnyčia turi 380 sėdimų vietų ir salė, kur gali susėsti 800 žmonių. Šventinimo iškilmėse dalyvavo daugiau kaip 1,100 žmonių. Buvo atvykę į iškilmes daug lietuvių iš tolimesnių vietų. Pačios šventinimo iškilmės buvo atliktos lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis. Bažnyčia vadinsis Evangelikų Liuterionų Malonės vardo parapija. Joje pamaldos bus laikomos trimis kalbomis. Ją lankys Toronto pirmosios Lietuvių Evangelikų Liuterionų Parapijos nariai ir Lietuvių Evangelikų Susivienijimo Parapijos nariai. Parapijos kunigu yra veiklus kun. Leonas Kosticėnas. T.

Waterbury, Conn.

Š. m. lapkričio mėn. 14 dieną, L. Bendr. Valdybos pakviestas, atsilankys Waterburyje Bostono Lietuvių Dramos Teatras ir Šv. Juozapo parapijos auditorijoje suvaidins Petro Vaičiūno 4-rių veiksmų komediją "Tuščios pastangos".

Vaidinime dalyvauja apie 30 artistų ir svarbiausią rolę vaidins mums gerai žinomas ir mielas aktorius **H. Kačinskas**, veikalą režisuoja aktorė **A. Gustaitienė**, ji taip pat dalyvaus ir vaidinime.

Kadangi profesionalų dramos vaidintojų pasirodymas Waterbury yra pirmas, todėl L. Bendr. Valdyba kviečia į šį parengimą gausiai atsilankyti ne tik Waterburio, bet ir tolimesnėse kolonijose gyvenančius lietuvius.

Užtikrinu, kad atsilankę turėsite progos linksmai pasijuokti ir išgirsti tikrą lietuvišką žodį. Be to, savo atsilankymu pagerbsite mūsų menininkus.

—P. M-čius.

Hartford, Conn.

Skautų vakaras

Hartfordo skautų vyčių "Geležinio Vilko" būrelis rengia Skautų Vakarą. Programoje bus skautų laužas, kurio metu kviečiami pasirodyti vietiniai ir apylinkių skautai bei skautai vyčiai. Po laužo bus šokiai ir veiks skautų tėvų komiteto bufetas. Šokių pertraukos metu numatoma rodyti spalvotą filmą iš šių metų I-mo JAV Skautų Brolijos Rajono "Rambyno" stovyklos.

Skautų Vakaras įvyks š. m. lapkričio mėn. 13 dieną, 6 val. po pietų, New Britain, Conn., Šv. Andriejaus parapijos salėje, Stanley ir Churh gatvių kampe. Visa I-mo rajono skautija ir lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti. —Rengėjai.

RUDENINIS NAUJIENŲ VAKARAS
Lapkričio 14 dieną
Sokolų salėje
2337 So. Kedzie Ave.
Čiurlionies Ansamblis
atliks puikią programą

Mūsų tremtinių pašalpa yra esminis reikalas, todėl visi ir aukoja.
BALFo iždininko adresas yra toks:
I. DAUKUS, 3339 W. Evergreen Ave., Chicago 51, Illinois

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj
TURTAS - - - - - - $46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $3,700,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Now at AMERICAN FURNITURE and RADIO STORES

Second Week Special from 4-th to 11-th of November

only NORGE gives you 4-Way Drying!

Heat plus air plus tumbling Lets you dry your regular washables faster, more gently.

Tumbling plus air (no heat) Lets you quick-dry miracle fabrics—dacron, orlon, nylon, lastex.

Heat plus air (no tumbling) Lets you dry woolens—with no danger of shrinkage.

Fan blown air only (no heat, no tumbling) No fabric is too delicate to be dried safely in a NORGE—can't scorch clothes.

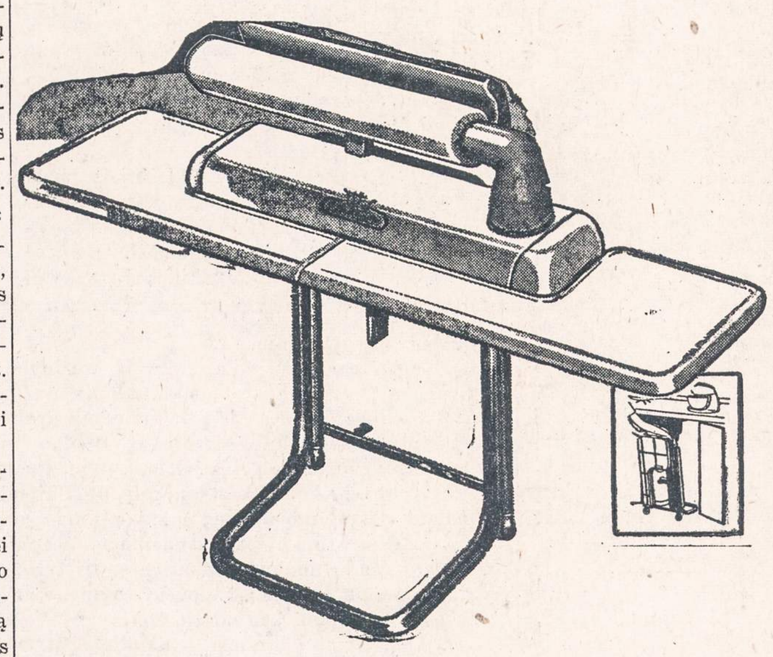

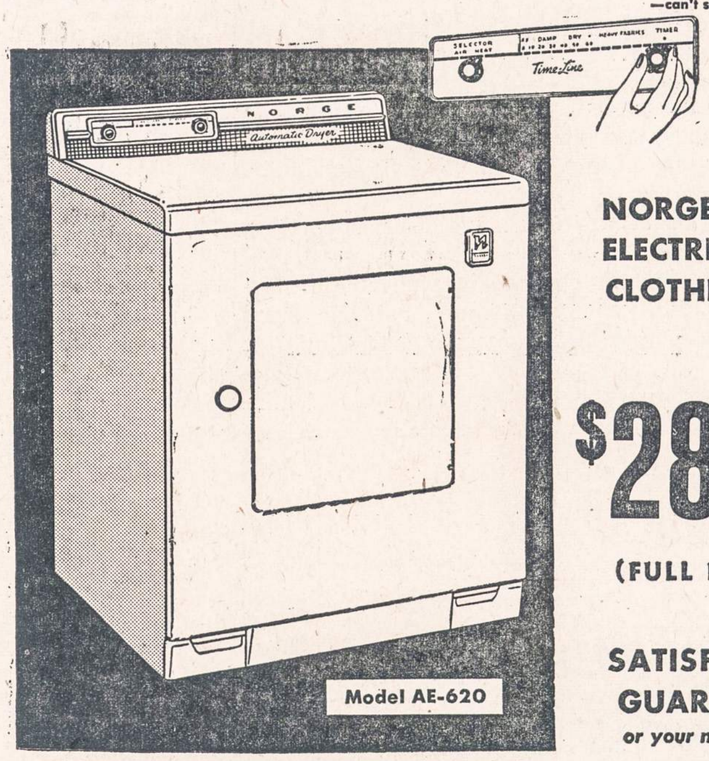

NORGE 4-WAY ELECTRIC CLOTHES DRYER

$289.95
(FULL PRICE)

SATISFACTION GUARANTEED
or your money back!

You can ask for your money back—*unconditionally*—if after 30 days you are not satisfied.

DRYER	$289.95
Nationally advertised Ironer	$139.95
TOTAL	$429.90
You get both for only	$289.95

Now you can choose 4 *different ways* to dry in *one* dryer, at the push of a button, depending upon the fabric you want to dry! Come in—see the only dryer that dries *everything*, even electric blankets!

CURTEOUS SALESMEN TO SERVE YOU!

AMERICAN FURNITURE AND RADIO STORES
1523 N. Milwaukee Ave. OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS HUmboldt 6-5000

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASSN
INSURED UP TO $10,000
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1063
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Reikšmingi Demokratų Laimėjimai

Antradienio rinkimai davė stambių laimėjimų demokratų partijai. Atstovų bute, Washingtone, jie turės absoliučią daugumą. Senato kontrolė, rašant šiuos žodžius (trečiadienį popiet), dar nepaaiškėjo.

Demokratai išrinko penkis naujus gubernatorius, sumušdami republikonus tokiose stambiose valstybėse, kaip New York ir Pennsylvania. Administracijos kontrolė šitose dviejose valstybėse turės daug reikšmės JAV prezidento rinkimuose, 1956 metais.

Nuostabus buvo demokratų pasisekimas Michigane, kur jie nugalėjo įtakingą senatorių Ferguson, republikonų politinio komiteto senate pirmininką. Čia, be abejonės, nusvėrė automobilių pramonės darbininkų balsai.

Perrinktas Sen. Douglas

Bet nuostabiausias demokratų pasisekimas buvo Illinois valstybėje, daugiausia senatoriaus Paul H. Douglas dėka. Kandidatuodamas antram šešerių metų terminui, jisai vedė nepaprastai energingą ir gerai suplanuotą rinkimų kampaniją — ir ne tiktai laimėjo jisai pats, bet iškėlė visą demokratų sąrašą Chicagoje, eilėje apskričių ir valstybėje.

Demokratai "nušlavė" republikonus Chicagos mieste ir Cook apskrityje (county), kurios ribose guli šis didmiestis. Šioje apskrityje gyvena daugiau kaip pusė visų Illinois gyventojų. Sen. Douglas sukirto savo oponentą, republikoną Joseph Meek, 227,000 balsų dauguma.

Lietuviai gali tuo džiaugtis, nes sen. Douglas yra nuoširdus Lietuvos išlaisvinimo rėmėjas. Reikia apgailestauti, kad kai kurie lietuviai politikieriai, paskutinėmis rinkimų kampanijos dienomis, neteisingai skelbė, jog sen. Douglas drauge su demokratų partija "pardavė Jaltoje Lietuvą". (Lietuva "parduota", o tačiau jos ministeris Washingtone dar ir šiandien tebeina savo pareigas, kaip nepriklausomos Lietuvos atstovas!)

Perrinkti Du Lietuviai Teisėjai

Demokratų sąrašu kandidatavo į Chicagos Municipalinį teismą du lietuviai teisėjai: Alfonse F. Wells ir John T. Zuris — ir abu yra išrinkti.

Republikonų sąraše nebuvo nė vieno lietuvio kandidato.

Lietuviai balsuotojai šį kartą parodė nemaža veiklumo. Jų svorį pradeda įvertinti abi didžiosios partijos, bet dar nepakankamai.

Tačiau reikia pasakyti, kad kokio pagrindinio skirtumo krašto politikoje, po šių rinkimų, netenka laukti nei viduje, nei užsienyje. Tai buvo numatoma iš anksto; todėl žmonės ir nesijaudino perdaug. Iš 97 milijonų žmonių, turinčių balsavimo teisę, balsavo tik kokie 45 milijonai, t.y. žymiai mažiau, negu pusė.

Nebus ir "šaltojo karo" tarp prez. Eisenhowerio administracijos ir kongreso. Be reikalo žmonės buvo tuo gąsdinami.

APŽVALGA

SUSISIEKIMAS SU LIETUVA

Mizara rašo "Laisvėje":

"Gaila, kad šiandien, dėka šaltajam karui (dėl šaltojo karo. — *"N". Red.*), nėra galima palaikyti normalaus susirašinėjimo su žmonėmis, gyvenančiais 'anapus uždangos'."

Kai tik bolševikai Lietuvą pagrobė, mes sakėme, kad dabar Amerikos lietuvių susisiekimas su savo giminėmis ir draugais Lietuvoje bus nebegalimas, nes okupantai neleis Lietuvos žmonėms važinėti į užsienį ir neleis amerikiečiams lankyti Lietuvą, neleis ir laisvai susirašinėti su ja. Taip ir atsitiko. Daug kartų paskui "Naujienos" nurodinėjo, kad *Lietuvos nepriklausomybės laikais,* net ir prie Smetonos, amerikiečiai galėdavo vykti į Lietuvą, pasimatyti su giminėmis, pamatyti, kaip žmonės tenai gyvena, ir, sugrįžę, papasakoti kitiems amerikiečiams. Lietuvą tada buvo aplankiusi dargi *komunistų delegacija,* kuriai valdžia leido važinėti Lietuvoje, kalbėtis su žmonėmis ir net aplankyti politinius kalinius kalėjime!

O komunistai, pagrobę Lietuvą, visai uždraudė įvažiuoti į ją ir išvažiuoti iš jos. Sustabdė ir susisiekimą paštu. Visas kraštas tapo, kaip į maišą įkištas ir užrištas! O betgi komunistai nesisarmatija pasakoti, kad Lietuva dabar esanti "laisva".

Laisvė keliauti ir santykiauti su kitų šalių žmonėmis yra viena svarbiausiųjų pagrindinių kiekvieno *žmogaus ir kiekvienos tautos teisių* ir viena būtiniausiųjų *pažangos* sąlygų.

Šita svarbi teisė tapo lietuvių tautai išplėšta. Šituo atžvilgiu bolševikinis komunizmas pasirodė esąs *reakcingesnis ir už fašizmą.*

Šaltasis karas

Mizara bando suversti kaltę ant "šaltojo karo". Bet kas jį pradėjo — ar ne komunistinė Rusijos diktatūra? Juk ne Vakarų demokratijos! Amerikos valdžia ne tik nenorėjo nutraukti susisiekimo su rusais ir kitomis komunistų valdomomis tautomis, bet stengėsi su jomis susiartinti: šelpė jas stambiomis pinigų sumomis, siuntė joms maistą ir drabužius; pagaliau, JAV pasiūlė visoms dėl karo nukentėjusioms Europos tautoms, neišimant Rusijos ir jos satelitų, milžinišką ekonominės paramos programą, pagarsėjusią vėliau, kaip *"Marshallo Planas"*. Bet Maskva šį pasiūlymą atmetė; ne tik atmetė, bet uždraudė ir savo satelitams jį priimti (nors pvz. Čekoslovakija jau buvo sutikusi dalyvauti jo svarstyme!)

Amerika ištiesė pagalbos ranką ir kvietė bendradarbiauti, atstatant karo sugriautą Europos ūkį, o Kremliaus valdovai ją už tai išdergė, plūsdami jos valdžią "kapitalistiniais išnaudotojais", "imperialistais" ir kitokiais piktais žodžiais!.

Visas šalis ir teritorijas, į kurias karo metu buvo įžengusi Raudonoji armija, Stalinas pasiglemžė, lyg kad jos būtų rusų nuosavybė, ir atskyrė jas nuo likusiojo pasaulio spygliuotų vielų tvoromis; paskui jisai pradėjo agresingą kovą su tikslu dar labiau išplėsti pagrobtų svetimų žemių plotus.

Štai, kaip kilo tas "šaltasis karas". Kremliaus agresoriai jį tebetęsia, nors jie veidmainingai kalba appie "taiką".

Jie, o ne kas kitas, padėjo Lietuvą už Geležinės Uždangos. Jie atkirto Lietuvos žmonių susisiekimą su laisvuoju pasauliu ir su giminėmis bei draugais Amerikoje.

Šitą faktą Mizara bando paslėpti nuo Amerikos lietuvių, kuriems yra daroma *didelė skriauda,* nukirtus jų susisiekimą su savo tėvyne.

Tačiau, jei ir pasiliautų "šaltasis karas", tai dar neatsidarytų kelias į Lietuvą. Ji bus "užrišta maiše" tol, *kol ją valdys bolševikai.* Tik Lietuvai nusikračius bolševizmo jungu, vėl atsinaujins jos žmonių santykiavimas su savo broliais ir draugais, gyvenančiais svetimose šalyse, kaip kad buvo Lietuvos nepriklausomybės laikais.

ATITAISOME KLAIDĄ

Apžvalgos straipsnyje (apie mitingą Veiveriuose), "Naujienų" antradienio numeryje, yra minimas vyrukas su brauningu — "V. Č." Tačiau patyrėme, kad jo vardo pirmoji raidė yra *K.*

Girdėjome, kad K. Č. dabar gyvenąs JAV.

Du bulgarai grįžo pas bolševikus

Spalių 31 d. vakare Chicagos lenkų Vl. Sikoros radio pranešė, kad du žymūs "Žaliojo Internacionalo" veikėjai bulgarai iš Austrijos grįžo į bolševikiškąją Bulgariją ir ten pradėjo skelbti apie esamas dideles nesantaikas "Žaliajame Internacionale" tarp jo pirmininko lenko Mikolaičiko, generalinio sekretoriaus Dimitrovo ir kt.

Tie bulgarai, greičiausiai buvo arba bolševikų agentai, arba pastaruoju laiku pagauti ant jų meškerės.

Vadinamas "Žaliasis Internacionalas" (Paesant Union) susideda iš įvairių tautų liberalinių grupių, kurios savo programų pagrindan deda ūkininkijos reikalų gynimą.

Tame internacionale dalyvauja savo atstovais ir lietuviai. Juos ten atstovauja laisvajame pasaulyje atsidurę Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos nariai. (Dabar kai kurių vadinami "neo-liaudininkais").

Pirmininkas yra analoginės lenkų partijos atstovas Mikolaičikas, o generalinis sekretorius — bulgaras Dimitrovas.

Mikolaičikas savo laiku bandė bendradarbiauti su bolševikais, bet, įsitikinęs jų apgaule ir klasta, vos pats pabėgo ir dabar stoja griežton kovon prieš komunizmą.

Panašiai buvo ir su kitų tautų tos ideologijos grupėmis.

Kaip tie du bulgarai dabar grįžo pas bolševikus, taip 1948 metais iš Vokietijos amerikiečių zonos, visų lietuvių nustebibmui, grįžo du Liet. Valst. Liaudininkų ideologijos asmenys — buv. "Lietuvos Ūkininko" redaktorius V. Oškinis ir mokytojas J. Papečkys, brolis M. Sleževičiaus paskutiniame kabinete Krašto Aps. ministerio pulk. Papečkio, jau pirmos okupacijos metu išvežto Sibiran. Jiedu, sugrįžę, buvo panaudoti bolševikų propagandai ir ėmė skelbti nebūtus dalykus apie amerikiečius ir tremty atsidūrusius savo tautiečius. *RA.*

Išėjo žurnalas "Darbas"

Šiomis dienomis skaitytojus pasiekė žurnalo "Darbas" 3 Nr. Turinys yra įdomus, daug kur paliečiami einamieji mūsų reikalai ir duodama tikros medžiagos iš Lietuvos politinės praeities.

Aktualiais klausimais parašytas vedamasis "Ar tarptautinė padėtis rimsta?"

Toliau randame J. Glemžos straipsnį: "Kokios jų viltys", kur aprašoma lietuvių būklė Vokietijoje.

Europos padėties politiniais klausimais rimtas J. Vilčinsko straipsnis: "EUROPOS VIENYBĖ IR MES".

Randame sukaktuvininko, sulaukusio 75 metų amžiaus Vlado Požėlos paminėjimą.

Iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo įdėtas istorinis Lietuvos Seimo 1926 m. gruodžio mėn. 30 d. posėdžio stenografuotas protokolas. Posėdis jau buvo po įvykdyto gruodžio 17 d. perversmo, kada dar Seimas nebuvo paleistas ir jo pirmininku buvo "išrinktas" A.Stulginskis (buvęs Prezidentas, bolševikų išvežtas į Sibirą).

Šio istorinio posėdžio protokolas pažodžiui rodo A. Stulginskio įžūlumą, neduodant balso soc. demokratų atstovams pasisakyti dėl perversmo.

Iš protokolo matome, kad dešiniosios grupės (krik. dem., ūkininkų s-ga, darbo federacija, ūkininkų partija) tada rėmė smurtu padarytą perversmą. Jų lyderiai, kaip Stulginskis, Krupavičius, Ambrozaitis ir kt. tada karštai stojo perversmininkų - priesaikiaužių pusėje, buvo įėję į ministerių kabinetą, bet vėliau patys patyrę smurto pasėkas, buvo išstumti, daug kam teko paragauti koncentracijos stovyklų (kaip Dr. P. Karveliui ir kitiems jų bendraminčiams) ir patyrę tautininkų bei voldemarininkų (Vilkų) "dėkingumą", gėdingai ir po šiai dienai tyli ir visaip savo "politinę išmintį" bando teisinti.

Užėję rusai bolševikai daugelį tų "lyderių" išvežė į Sibirą, kiti patekę į vakarus, mėgina čia atpirkti savo nuodėmes.

Kiti "Darbo" straipsniai aktualūs ir įdomūs ir pilnai verta šį žurnalą kiekvienam turėti, — juo labiau, kad pigesnės kainos niekur nerasi: tik $1.- metams.

Linkėtina, kad tokio įdomaus turinio žurnalas eitų dažniau. —*J.*

VĖL TARSIS DĖL ŠLIUPO MINĖJIMO

Rytoj, penktadienį, lapkričio 5 dieną, 7 val. vakaro, Lietuvių Auditorijos mažojoj salėj, susirinks Chicagos lietuviškų organizacijų atstovai, kad galėtų aptarti Dr. Jono Šliupo 10 metų mirties sukakties minėjimą.

Visa eilė organizacijų pasižadėjo pasiųsti atstovus į šį susirinkimą. Pageidaujama, kad atstovų skaičius būtų gausesnis. Atstovus kviečia

Iniciatoriai

Komunistų literatūros pamokos

Nors pavergtos Lietuvos rašytojai išsiskirstė iš savo suvažiavimo klusniai nuleistomis galvomis, bet komunistai vis dar nesiliauja nurodinėję tiems vargšams, kaip ir ką rašyti. Štai rugsėjo 24 dienos "Tiesos" laidoje randame net vedamąjį tuo reikalu. Ten skaitome: "Idėjiškumas, leninis partiškumas yra visų gyvybingiausi tarybinės literatūros bruožai. Bet koks mėginimas pasikėsinti prieš giliai idėjinius partinius pagrindus reiškia ne ką kitą, kaip pasikėsinti prieš pačią mūsų literatūrą, prieš jos kilnų auklėjantį vaidmenį". Trumpai ir drūtai pasakyta.

Bet komunistai neapsiriboja pasakymais. Jie ir įspėja: "Partija nesutaikstomai kovoja ir kovoja prieš beidėjiškumą, apolitiškumą ir kosmopolitizmo pasireiškimus". Taigi, vadinamųjų "izmų" čia prikrauta gausiai, bet nė vienu jų nevalia pasinaudoti, išskyrus komunizmą. Kad būtų aiškiau, ką tai reiškia, "Tiesos" vedamasis taip apšviečia literatus: "Rašytojas negali būti bejausmis, nešališkas stebėtojas. Jis turi turėti tvirtą partinį požiūrį į tai, ką vaizduoja. Rašytojai niekada neturi užmiršti, jog demaskuoti buržuazinį nacionalizmą, Amerikos-Anglijos imperializmą, buržuazinės ideologijos liekanas — kovinė jų pareiga". Vadinasi, komunistų gilūs idėjiniai pagrindai yra kovoti prieš tautiškumą, dergti amerikiečius ir anglus ir slopinti bet kokią kitą pasaulėžiūrą. Kaip matome, visiškai atvirai kalbama, o jei taip, tai atvirai galima ir pasisakyti.

Komunistai n e s ivaržydami skelbia genocidą, kursto pagiežą laisvajam pasauliui jo užkariavimo sumetimais ir stengiasi užgniaužti pavergtųjų laisvės ilgesį bei sąmoningumą. Štai ir visi tie prasikaltėliški manevrai pajungti savo tikslams literatūrą. Savaime suprantama, kad apie tokios literatūros kilnų auklėjantį vaidmenį, kaip teigia komunistai, neverta aušinti burnos. Tai yra ne auklėjimas, bet žvėries žmoguje žadinimas, ciniko ir sadisto — su raudona žvaigžde kaktoje.

Mums teko pažinti įvairių fašistinių ideologijų, tačiau raudonasis fašizmas savo įžūlumu pralenkia visas. Į jį laisvajame pasaulyje žiūrima, kaip į galą einančio kruvinojo sezono slogutį.

—E.

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

ALGIRDAS MARGERIS (Tęsinys)

SAULĖS RŪSTYBĖ

(Ištraukos iš spausdinamo "Saulės Rūstybės" romano)

X.

— Tai tu, dėduk, būsi man tėvelis?

— Ne tiktai būsiu, vaikeli, bet jau ir esu.

— Ji spaudė man ranką, o jos akyse pasirodė džiaugsmo ašaros; galbūt ir liūdesio, nes galėjo ateiti jai į galvą jos tėvelių nelaimė.

— Eisime dabar į kambarį, Aldute. Paskui, susitvarkę, grįšime čia, nes ana ten, matai, kur tos labai plačios durys, yra valgomasis. Ten mudu valgysime vakarienę. Tu jau išalkus, ar ne?

— Išalkus. Bet čia viskas taip gražu, šviesu, kad aš ir valgyt užmiršau. O, dėduk, aš negaliu atsižiūrėti, kaip čia viskas gražu!

— Ir atsigėrėti, — pridūriau šypsodamasis.

— Taip, dėduk, taip.

— Po vakarienės čia mudu ilgiau pabūsime; jei tik miegas nenuvilios į lovą.

Aš paėmiau raktą, tarnas gi lagaminus, ir visi ėjome į paskirtą kambarį. Mergaitę reikėjo tempte tempti, taip smalsiai jos akutės gaudė kiekvieną gražų daiktą ir dėjo į galvą, kad atmintų. Bet jai buvo dar didesnė staigmena, kai kėlėmės į 22 augštą. Ji spaudė man ranką, glaudėsi prie manęs ir sakė:

— Dėduk, aš visa nutirpau!

— Bet nebijai?

— Bijoti nebijau, nes juk kylame į dangų.

— O, Aldute. Ne į dangų, tik į 22 augštą.

— Tetulė sakydavo, kad kai žmogus kyla į viršų, tai jau — į dangų.

— Ji juokaudavo. Žinai, jog nė vienas taip augštai neiškilo, kad būtų pasiekęs dangų.

— Vai, dėduk, senelis su senele, kaip man pasakojai.

— Aldute, tai tik pasaka, žmogaus vaizduotės sukurta dėl jo malonumo ir džiaugsmo, ypač mažų vaikų džiaugsmo.

— Ar tai nėra tokios gražios ir linksmos vietos, kaip dangus? — pakėlusi galvą, išplėstomis akimis žiūrėjo mergaitė į mane.

— Nežinau, tik bijau tokios vietos buvimo.

— Dėduk, dangaus bijai?

— Ne tiek dangaus, vaikeli, kiek žmonių išnykimo šioje žemėje. Juk kas norėtų čia gyventi ir vargti, žinodamas, kad jis čia yra tik dulkė prieš tą, kas jis bus danguje — Dievo rūmuose, kur džiaugsmui ir linksmybėms nėra galo. Visi norėtų mirti ir išnykti šioje žemėje. Dabar niekas nenori mirti, net ir tie, kurie gyvena didžiausiame varge ir kančiose.

— Kas tas vargas, dėduk?

— O, tai tu, vaikeli, jo dar nepažinai, galbūt, ir nematei. Čikagoje aš tau parodysiu. Pamatysi, kokiame baisiame skurde gyvena neturtingieji ir vargingieji. Ir visdėlto jie nenori mirti, nors ir tikėdami, kad tik per mirtį galima pasiekti tą amžinąją linksmybių karalystę — dangų.

— O, dėduk, man sakydavo — taip tetulė dažnai sakydavo — kad ten angelai gieda nenustodami, drabužiai visada balti, praustis ir valgyti nereikia, o sirgti niekas neserga ir mirti nemiršta! — jaudinosi mergaitė smalsumu ir džiaugsmu.

— Tai žmonių pasakos, dainos ir džiaugsmas, vaikeli. Tai jų širdies kalba ir viltys į amžinybę. O žmogaus širdis visada troškta labai gražiai kalbėti, viską padidinti, nudailinti ir taip augštai iškelti, kad atrodytų, kaip tas dangus ir angelų giesmės su amžinojuju linksmybių gyvenimu.

Šitą lengvą pokalbėlį apie dangų ir amžinybę mudu baigėme jau kambary būdami. Abudu nusiplovėme rankas, nusiprausėme ir persimainėme drabužius. Aš apsivilkau kita eilute, o mergaitę apvilkau nauja suknele, kurią buvau atvežęs jai lauktuvių. Pastačiau ją prieš veidrodį, kad ji matytų, kaip puikiai jai tinka. Gilaus džiaugsmo šypsnelių buvo pilnas jos veidas. Iš to džiaugsmo ji pasišokėdama mane pabučiavo. Ir tuoj mudu nuėjome vakarienės. Aš tyčia nusivedžiau ją į puošniausią viešbučio saloną, kur griežė orkestras ir šoko, kas norėjo šokti.

— O, dėduk, kaip čia gražu! — jaudinosi ji. — Kaip tam danguj, apie kurį man pasakodavo tetulė.

— O mamytė?

— Ji labai mažai.

— Matai, vaikeli, ir žemėje gali būti dangus, jei tik žmonės jo nori ir jį pasidaro.

— Tai žmonės dangų padaro?

— Niekas daugiau, vaikeli. Tik žemėje jie jį padaro savo protu ir rankomis, o augštybėse — vaizduote.

Jos veide šokinėjo abejojimai, pasivertę į klaustukus. Bet ji daugiau nebeklausė, tik aš:

— Ar čia tau patinka?

— O, dėduk, labai. Tik — tik aš čia nesijaučiu gerai — kaip namie, norėjau sakyti, — varžėsi ji, patekusi iš plikos kaimo aplinkumos į didelio miesto puošniausią viešbutį.

— Tu čia pirmą kartą, tai už tai taip. Kai važiuosime kitą metą pas ponus Logaubius atostogų ir čia sustosime nakvynės, tu jausiesi visai kitaip, galbūt, kaip namie, — šypsojausi.

— Važiuosime pas dėdę ir tetulę?! — pašoko ji, staiga labai pradžiugusi.

— Žinoma, žinoma, vaikeli. Kaipgi ne? Juk tu ten augai ir praleidai kuone visus septynerius metus, o aš irgi nemaža kartų buvau ir daug dienų praleidau sutavim, atsimeni?

— Kaip aš galėčiau neatsiminti tavęs, dėduk; tu visada man toks geras buvai.

Taip mudvjem besišnekant, ir vakarienę padavėjas pradėjo nešti.

Mergaitė buvo išalkusi, bet, patekusi į tokią jai nepaprastą vietą, labai varžėsi ir valgė nuogąstaudama, valgė labai palengvėle, tačiau gražiai, elegantiškai, tarsi ji būtų visai ne kaimo paprasta mergaitė, bet miesto išprususi panytė. Man labai patiko jos toks dailus stalo etiketas ir neiškęsdamas tariau:

— Bet tu, Aldute, prie stalo kaip tikra miesto panelė.

Ji užraudo, susimaišė, bet tuoj susigriebė ir tarė:

— Dėkui, dėduk, — ir nusišluostė servetėle lūpas, lyg ant jų kas būtų buvęs. Tačiau nieko daugiau ten nebuvo, kaip tik lengvai besišypsanti labai drovi jauno vaiko širdis. Pažiūrėjau į jos akis ir pamačiau, kad ten šypsosi dar jaunesnė ir kuklesnė jos siela.

Paklausė padavėjas, ar norime kavos, arbatos ar pieno. Pasakėme "pieno", su kuriuo ir baigėme vakarienę.

Dabar mažutė mano kompanjonė turėjo laiko įdėmiau pasižiūrėti į labai ryškiai žvilgančius orkestro instrumentus ir muzikantų spalvingus kostiumus, kuriuos jai tekdavo matyti tik filmuose, o dabar ji mato tikrus. Čia jai viskas be galo patiko, ir ji iškaišė savo veidą gilaus pasitenkinimo ir džiaugsmo gėlėmis. Orkestras buvo geras ir sugebėjo net džazą paversti į muziką. Bet tokį švelnumą labai mėgsta miegas, ypač vėlai naktį. O mudu buvome išvargę. Ir mergaitės veide džiaugsmo gėleles pradėjo miegas nuskinti. Tai aš ir sakiau jai:

(Bus daugiau)

J. Jašinskas

SPAUDOS PABIROS

Dabar labai madoje "skraidančių lėkščių" tema spaudoje. Retas kuris laikraštis nėra rašęs apie tas paslaptingąsias "lėkštes". Nuomonės apie jas yra įvairių įvairiausios, nes dar niekas tikrosios teisybės nežino. Vadovaujamasi vien spėliojimais ir prileidimais. Naujienų nr. 252 Velio ilgokas ir įdomus straipsnis taip pat daugiausia tais spėliojimais paremtas. Tik pati to rašinio pabaiga, man atrodo, yra per drąsi: "Tikras skraidančiųjų lėkščių laikas dar toli". O kodėl jis toli? Velis savo teigimą remia vien tik mūsų saulinės sistemos daviniais. Bet kai kurie ir labai žymūs mokslininkai, kalbėdami apie tas "lėkštes", žiūri į jas iš visai kito matimpunkčio. Pavz. prof. Hermann Oberth, autorius knygos "The Rocket into Interplanetary Space" (Raketa į Tarpplanetinę Erdvę") prileidžia, kad "skraidančios lėkštės" esančios ne iš mūsų, saulės sistemos erdvės, bet visai iš kitų saulinių sistemų; jis prileidžia, kad tas lėkštes valdantieji gali būti visai kitokie ir visiškai kitokio pavidalo sutvėrimai; gal būt, jie moka panaudoti saulės šviesos greitį; gal jie iš tų kitų saulinių sistemų pas mus atkeliauja telepatijos pagalba (kas atidžiau skaitė J. Pronskaus "Būties Paslaptis", tam telepatijos sąvoka nėra nesuprantama); gal būt, jie jau senokai sukaliojasi mūsų tarpe, tik mūsų organizmas taip surėdytas, kad mes jų negalime matyti; tų nežinomų būtybių atvykimas esą visai įmanomas, nes erdvėje ir laiko sąvoka, galimas dalykas, įgauna kitokį pobūdį, pavz. vieno mėnesio laikotarpis erdvėje galįs būti tik vienos minutės ilgumo laikotarpis. "Skraidančios lėkštės" mūsų padangėje, to mokslininko teigimu, nėra visai naujas dalykas. Jos buvusios pastebėtos 1761 metais Florencijoje (Italijoje) ir Šveicarijoje; Londone kovo mėn. 29 1845, o kitose Anglijos vietose 1855, 1859, 1860 ir 1864 m.; Indianoje rugsėjo mėn. 7, 1877, o laivai Geltonojoje Jūroje jas matė 1893 ir Atlante 1904 m. Todėl tvirtinti, kad "tikras skraidančiųjų lėkščių laikas dar toli" yra neatsargu. Pagyvensime, pamatysime, kai mokslininkai galutinį savo žodį tars. (Prof. Hermann Oberth rašinys apie "skraidančias lėkštes" buvo š. m. spalio mėn. 24 d. "American Weekly" numeryje).

* * *

Nabašninkas Petras Cvirka parašė (žinoma, gyvas būdamas) romaną "Frank Kruk", kuriame stengėsi pavaizduoti ir Amerikos gyvenimą. Vienoje vietoje pasakoja jis, kaip neatsargus darbininkas geležies liejykloje įkrito į ištirpintą geležies katilą. Girdi, iš jo per labai trumpą laiką nieko nebeliko, tik balti kaulai kyšojo iš ištirpusios geležies masės.

"Liaudies demokratijos" nuolankiausias tarnas Rojus Mizara taip pat dedasi dideliu rašytoju. Skaičiau jo romaną apie tokį Gavelį. Tame romane, kaip Cvirka Lietuvoje gyvendamas vaizdavo Amerikos gyvenimą, Rojus Amerikoje gyvendamas aprašo Nepriklausomos Lietuvos kai kuriuos gyvenimo bruožus. Skaitant tas jo romano vietas ima ir juokas, ir liūdesys ir savaime kyla klausimas: ar žmogelis tą visą rašė girtas būdamas, ar jis skaitytojus laiko tokiais kvailiais, kaip jis pats kvailai ir melagingai vaizduoja Lietuvos gyvenimą. Rusams parsidavę asmens, galimas dalykas, turi specialų uždavinį taip rašydami, bet keista, kad ir tikrųjų lietuvių raštuose užtinki nedovanotinų kvailybių. Mano kadaise buvęs pažįstamas ir niekada į rašytojus nepretendavęs Liudas Zeikus parašė romaną "Laiptai į Tolumas". Dienraščio Draugas skaitytojai turėjo progos jį ištisai perskaityti. Vienoje vietoje Liudas aprašo to romano vyriausiojo veikėjo uošvio laidotuves Chicagoje: atitinkamai papuoštą grabą lydėjo didžiulė minia ir eilės automobilių, o taip pat gedulingus maršus grodamas, simfoninis orkestras.

Dabartiniu laiku to paties dienraščio skaitytojai turi malonumą skaityti kito jauno mūsų ramantisto Aloyzo Barono romaną: "Sodas už Horizonto". Vienoje vietoje apie vyrą, atitarnavusį kariuomenėje ir turintį laipsnį, sako: "Aš laikysiu eksternu egzaminus. Pamatysi, kitais metais aš būsiu su baltu diržu. Į kariuomenę vėl grįšiu". O šiek tiek toleliau vėl: "Valinis apmąstinėja vakarykštę dieną, obliuodamas patrankų vežimams dyselius".

Kadanse tas pats Aloyzas Baronas žiauriai puolė būvusią Lietuvos kariuomenę, o pasirodo, kad jis apie tą kariuomenę ir apie ginklus mažiausio supratimo neturi. Prancūzų rašytojas Emil Zola savo parašytuose romanuose taip nuodugniai ir vispusiškai pavaizduodavo kokius nors klausimus, jog net, sakysime, vieno ar kito socialinio klausimo žinovai studijuodavo Zola romanuose tų klausimų gvildenimą. Taip kruopščiai ir visapusiškai tas rašytojas iš anksto išnagrinėdavo tas gyvenimo šakas, kurias paliesdavo savo raštuose. O mūsų rašytojai tingi net kasdieninio gyvenimo paprasčiausius dalykėlius šiek tiek arčiau pažinti ir juos pastudijuoti. Kas gi po to jais betikės, jeigu jie savo raštuose užsimanys žmonių dvasinio (psichologinio) gyvenimo klausimus pavaizduoti?

* * *

"Laisvosios Lietuvos" No. 41 atspausdinta eilė pavardžių lietuvių, redakcijos teigimu, tebegyvenančių Lietuvoje. Visų pavergtoje Lietuvoje gyvenančių lietuvių pavardžių nė vienas laikraštis negali įstengti atspausdinti, o duoti keliolika dešimčių ar net ir šimtų pavardžių, mano supratimu, yra labai neatsargus žygis: ar dabartiniams Lietuvos okupantams automatiškai nekils mintis: "Vot kur svoločių, liaudies priešininkų esama. Net toje prakeiktoje Amerikoje jų pavardės žinomos. Aišku, sabotažninkai. Į Sibirą juos"? Gal taip nebus, o kas gali garantuoti tatai?

Visai kitas klausimas yra su komunistų nužudytais ar į Sibirą ištremtais lietuviais. Jų pavardės turėtų būti atspausdintos visuose mūsų laikraščiuose. Mačiau ilgą sąrašą pavardžių lietuvių, kuriuos nužudė ir nukankino rusai antrą kartą okupavę Lietuvą (1946-1949). Kodėl tos pavardės slėpiamos nuo lietuvių visuomenės? Kokia čia gali būti paslaptis? Ir koks gali būti neatsargumas jas skelbiant? O kur į Sibirą ištremtųjų 1941 m. birželio mėn. sąrašai? Kodėl mes juos slepiame nuo Amerikos lietuvių? Juk ne vienas jų rašo į Lietuvą laiškus, ieškodami savo namiškių, artimųjų, giminių, kurie, galimas dalykas, nužudyti ar Sibire vergijos dalią neša. Tegu ir lietuviai raudonieji pasiskaito tų kankinių pavardes. Gal ir jie tarp jų suras ne vieną sau artimą asmenį.

Skelbiame tą, ko reikėtų vengti, o kažkokiuose archyvuose "marinuojame" būtinai ir skubiai skelbtinus duomenis.

Universiteto leidinys apie Lietuvą

Chicagos universitetas ruošia 5 knygas apie pavergtas bolševikų tautas: Lietuvą, Lenkiją, Čekoslovakiją, Gudiją ir Ukrainą.

Apie Lietuvą medžiagą rinkti pavesta to universiteto pareigūnui, ruošiančiam daktaratą, lietuviui B. Mačiuikai. Knygoje, pagal planą, konspektyviai turės būti aprašyta nuo istorinių laikų pradžios iki dabarties tautos ir valstybės išsivystymas. Lietuvai skiriamos knygos dydis būtų 350 psl.

Knyga būtų skirta Amerikos visuomenei pažinti pavergtai Lietuvai.

Cicero

Susirinkimai ir pobūviai

Raudonosios Rožės Klubas prašo narius atsilankyti į susirinkimą šį penktadienį, lapkr. 5 d., 7:30 v. v., Liberty svetainėje.

Šie metai einą galop, tad ir mes tvarkingai užbaikime savus reikalus ir planingai renkimės naujiems. Būkite šiame susirinkime ir sekite klubo veiklą.

Kitas susirinkimas bus priešmetinis, rinksime naują administraciją.

Šv. Antano Draugystė pobūvį ruošia lapkričio 13 d. J. Budriko patalpose, 1442 S. 49th Ct. Draugijos prez. M. Jakubauskas sako: "Parengimas įvyksta netikėtai; kiti sako, jog nieko nebus, bet aš užtikrinu, kad bus gerai". Aišku, kaip prezidentas sako, taip ir bus. D.

Išnešė "taisyti" televizijos aparatą

Savanorė darbininkė vaikų centre, De Paul Settlement Youth Center, 2141 N. Halsted, stebėjo, kaip du vyriškiai iš įstaigos nešė televizijos aparatą.

Moteriškė įėjo į įstaigą ir pasakė seseriai Josephine, kuri prižiūri 200 vaikų, kad esą gaila, jog jos televizijos aparatas reikalingas taisymo. Sesuo nustebo, nes jis jokio taisymo nebuvo reikalingas.

Kai juodvi išėjo į gatvę, abu vyrai su aparatu buvo pradingę. Pavogtasis aparatas buvo dovanotas Motorola Corp. pirmininkb šiai vaikų įstaigai.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

SKELBIAME MŪSŲ NAUJO

KALĖDINIO KLUBO
(CHRISTMAS CLUB)

ATIDARYMĄ LAPKRIČIO 22 DIENĄ

Tai lengvas būdas sutaupyti pinigus, reikalingus

1. Kalėdoms
2. Taksams mokėti
3. Vakacijoms ir kitiems reikalams

Įsirašykite į šį Klubą ir pasirinkite savo reikalams bei piniginei tinkamą skyrių.

KALĖDINIO KLUBO mokesčius galima mokėti:

po $2.00 kas antra savaitė
po $4.00 " " "
po $6.00 " " "
po $10.00 " " "
po $20.00 " " "

Platesnių informacijų kreipkitės į

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St., Chicago, Illinois

Tel.: HAymarket 1-2028

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

ARTĖJA NAUJIENŲ RUDENINIS KONCERTAS

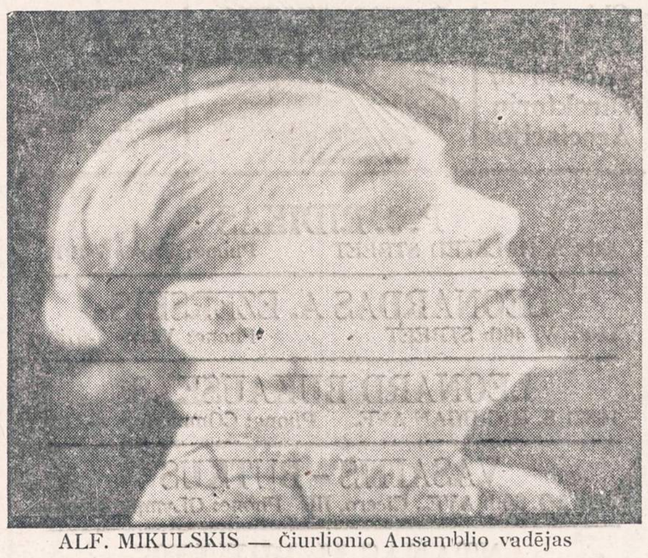

ALF. MIKULSKIS — Čiurlionio Ansamblio vadėjas

Įvyks š. m. Lapkričio 14 D.

Čiurlionio Ansamblio kanklininkės ir kanklininkai.

SOKOLŲ SALĖJE

2337 SOUTH KEDZIE AVENUE

ŠOKIAMS GROJA
BALIO PAKŠTO
išgarsėjęs orkestras

PRADŽIA 3:00 VALANDĄ PO PIETŲ

PO KONCERTO — BUFETAS IR ŠOKIAI

KAD NEREIKĖTŲ PRIE KASOS LANGELIO LAUKTI, PATARTINA BILETUS ĮSIGYTI IŠ ANKSTO. JIE GAUNAMI "NAUJIENŲ" RAŠTINĖJ.

Siegler
PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.
Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE
1314 WEST GRAND AVENUE
Phone: SEeley 3-7112-3
Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE Co.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. Tel. VI 7-7747
Savings Insured to $10,000.00 by F. S. L. I. C.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management
Mortgage Loans
Sales
Notary Public
Investment Counsellors
Agent of ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders
Utility Bills Accepted

PADĖKA

1954 m. spalio mėn. 2 d. BALF 76-tas skyrius pravedė viešąją rinkliavą Detroite ir jo priemiestyje Hamthamcke. Rinkliavoje dalyvavo 310 rinkėjų ir buvo panaudotos 324 aukų dėžutės. Iš viso surinkta 5386 dol. ir 16 centų. Organizuojant rinkliavą turėta 22 dol. ir 50 centų išlaidų. Tuo būdu, rinkliava šalpos reikalams davė grynų pajamų 5363 dol. ir 66 centus. Šioj sumoj 15 dol. yra specialiai paaukota Vokietijoje sergančiai Lingytei.

Nežiūrint, kad ekonominiu požiūriu šie metai Detroite buvo mažiau palankūs, šiemet surinkta 800 dolerių daugiau nei pernai. Atrodo, kad tą labiausiai nulėmė 100 naujų surastų rinkėjų, kurie šiais metais pirmą kartą išdrįso išeiti į gatvę su aukų dėžute rankoje.

Už visa tai širdingai dėkojame:

Detroito ir Hamtramcko miestų valdyboms už duotą leidimą rinkliavai;

mūsų gerbiamiems klebonams kun. dr. I. Boreišiui, kun. J. Čižauskui ir kun. V. Misevičiui už šios rinkliavos garsinimą bažnyčiose ir raginimą tikinčiųjų visokeriopai ją remti;

"Amerikos Lietuvių Balso" radijo klubui ir "Lithuanian Melodies" — skyrusiems be užmokesčio taip gausiai laiko rinkliavos naudai,

V. Saladžiui ir R. Valatkai — garsinusiems ją per eilę lietuviškų radijo programų,

inž. J. Dunčiai — kalbėjusiam per radijo rinkliavos reikalais į detroitiečius lietuvius,

Mr. Lee Smith ir Fran Harris — supažindinusiems su ja angliškai kalbančiuosius;

nuoširdžiai dėkojame šioms organizacijoms ir pavieniams asmenims, padėjusiems išdalinti aukų dėžutes: Ateitininkams Sendraugiams (J. Mikulionis), Ateitininkams Moksleiviams (R. Bublys), A. L. R. Kat. Federacijos 4 skyriui (M. Šimonis), Dariaus-Girėno Klubui (J. Paškauskas), Lietuvių Bendruomenės Detroito skyriui (J. Mikaila), Lietuvių Rezistencinės Santarvės Detroito 2 skyriui (P. Stanionis), Lietuvių Studentų S-gos Detroito skyriui (S. Šimoliūnas), Mažosios Lietuvos Bičiulių D-jai (J. Šimkus), "Neringos" Skaučių Tuntui (Ž. Buknytė), Vilniaus Krašto Lietuvių S-gai (V. Misiūnas), o taip pat J. Asminui, J. Buitkui, A. Dainiui, K. Griciui, K. Kodatienei, O. Kratavičienei, kun. K. Simanavičiui, Br. Polikaičiui, Patalauskui-Vedeikai, V. Rugieniui, V. Urbonui ir visai eilei kitų uoliai ieškojusiems rinkėjų;

lietuviškajai spaudai — "Draugui", "Naujienoms" ir "Dirvai" — skyrusiai daug vietos rinkliavai populiarinti, o taip pat A. Nagaitei-Arbačiauskienei, A. Astašaičiui, B. Keblaitienei, J. Mingėlai ir nežinomam autoriui rašiusiam "Dirvoje", sujdominusiems savo straipsniais lietuviškąją visuomenę skelbtąja rinkliava;

angliškajai spaudai — Detroit News, Detroit Times ir Michigan Catholic — suradusiems savo kiltyse vietos painformuoti amerikoniškąją visuomenę ir A. Dainiui už tarpininkavimą šiose redakcijose;

Eugene Print spaustuvei — atspausdinusiai ir paaukojusiai mums 400 rinkėjų asmens kortelių ir tiek pat reklaminių lapelių;

širdingai ačiū ir visiems tiems, kurie per eilę vakarų padėjo surinktus pinigus suskaičiuoti;

tačiau ypatingai gili padėka priklauso visiems aukų rinkėjams ir aukotojams, kurių patvarios pastangos ir dosni ranka davė džiuginančius rezultatus;

ačiū p. Elzb. Paurazienei, vadovavusiai šiai rinkliavai ir nešusiai ant savo pečių sunkiausią naštos dalį.

Visų Jūsų talkininkauta nuostabiai darniai ir mes visi šiandien galime pagrįstai didžiuotis, kad sugebame sujungtomis jėgomis taip prasmingai dirbti tų savo nelaimingų brolių naudai, kuriems mes dar galime padėti.

Dar kartą visiems, visiems širdingai ačiū.

BALF Viešosios Rinkliavos Komitetas ir 76 Skyr. Valdyba

Įdomus koncertas

Praeitą sekmadienį, spalio 31 d., čikagiečiai turėjo du žymesnius koncertus: jubiliejinį A. Kučiūno Maria High School salėje ir vadinamą "pabaltiečių koncertą" Lietuvių Auditorijos salėje. Čia aš turiu galvoje pastarąjį.

Niekas nesako, kad mes neturime savų gerų dainininkių bei dainininkų, bet, pasiklausęs šio "pabaltiečių koncerto", noriu pasakyti, jog ne pro šalį mums bent retkarčiais, progai, kaip šį kartą, pasitaikius, pasiklausyti bei pažiūrėti ir kaip kiti sudainuoja ir, apskritai, pasirodo scenoje. Mūsų susidomėjimas šiuokart juo labiau pateisinamas, kad mūsų svečiai dainininkai buvo mūsų sesučių Latvijos ir Estijos atstovai. Mums patiems atstovavo mūsų populiarioji Prudencija (nežinau ar bereikia pridėti Bičkienė).

Tiek latvių operos dainininkas tenoras Valdemars Salna, tiek estų operos dainininkė Maret Pank buvo pasigėrėtini ir juodviem teko "bisuoti", o pastarąją publika net nenorėjo paleisti nuo scenos. Šalia savo gražaus, puikiai išdirbto, meistriškai valdomo balso, koloratūrinio soprano, ji atliko savo numerius su įsijaustu vaidybiniu vaizdingumu, stilingai, net gal su tam tikru originalumu. Kai kas publikoje, girdėjau, sakė, kad ji esanti žavi dainininkė.

Pirmoji programos dalis buvo sudaryta iš mūsų ir mūsų kaimynų savųjų kompozitorių veikalų, o antroji iš pasaulinių muzikos meistrų: G. Puccini, G. Verdi, R. Leoncavallo ir P. Čaikovskio, jų operų arijų, kaip "La Boheme", "Rigoletto", "Manon Lesko", "Pajacai", Traviata" ir "Pikių dama".

Su gyvu "operiniu plastiškumu" Maret Pank atliko op. "Rigoletto" Gildos ariją, taip pat buvo atliktas Pank ir Salnos duetas iš tos pat "Rigoletto" op. ir susilaukė gyvo publikos įvertinimo. Mūsų Prudencija gražiai pasirodė su arijomis iš Čaikovskio op. "Pikų damos" ir Muzetto valsu iš Puccini op. "La Boheme". Taip pat simpatingai buvo atliktas Prudencijos ir Valdemaro duetas iš "Traviatos".

Bisui M. Pank sudainavo (su, matyt, jai įprastu temperamentu) ariją iš estų operos, o Salna iš latvių "dainų skrynios".

Malonu, kai mums "širdį pakutena" gerai atlikti mūsų pačių autoriai bei liaudies dainos dainelės, bet taip pat malonu ir kai mūsų "jausmus paglosto" savo genialia ranka pasauliniai muzikos meistrai; juo labiau kai jie prikeliami iš "anapus grabo" tokių balsų, kokius mes girdėjome spalio 31 d. Lietuvių Auditorijos salėje, jiems akompanuojant prityrusiam pianistui Valdžiui Treimaniui.

Šis koncertas, mano nuomone, buvo gera pamoka visiems tiems, kurie domisi šituo muzikaliniu vokaliniu menu: jie galėjo pamatyti ir išgirsti, kaip dainuoja ir laikosi scenoje prityrę artistai.

Prašalaitis

Pirmas krakiškių susirinkimas

Krakiškių Draugiško Klubo pirmas poatostoginis susirinkimas bus ateinantį sekmadienį, lapkričio 7 d., 2 val. popiet, Vainuto svetainėje, 4256 S. Maplewood.

Pirmas susirinkamas turėjo įvykti spalio 3 d., bet dėl didelio lietaus neįvyko. Tad būkite visi krakiškiai šį kartą. Bus pranešimas apie vasarinį išvažiavimą, o taip pat aptarta ir daugiau svarbių reikalų. Susirinkimas prasidės punktualiai.

Korespondentas

Delavan, Wisconsin

KATHERINE SHIMKUS
gyveno Delavan, Wis.

Paliko nuliūdę: vyras John, du sūnūs: John, Jr., žmona Sophie, Walter, žmona Mildred; 7 anūkai, brolis John Maust ir kiti giminės.

Kūnas pašarvotas O'Brien ir Betzler koplyčioj, Delavan, Wis.

Šeštadienį, lapkričio 6 dieną, 9:00 val. ryte bus lydima iš koplyčios į St. Andrews parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama vietinėse kapinėse.

Visi a. a. Katherine Shimkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnūs, Marčios, Anūkai, Brolis ir Giminės.

A † A
DOMININKAS BUOZIS (Buoris)
1204 W. 68th Street

Mirė 1954 m. lapkričio mėn. 3 dieną, 4:30 val. ryte, sulaukęs 59 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr. Venksnėnų kaime. Amerikoj išgyveno 41 m.

Paliko nuliūdę: žmona Emma (pagal pirmą vyrą Motiejunienė), posūnis Richard Matts ir jo šeima; sesuo Agatha Aidukienė, jos vaikai: Sophie Kelps, jos vyras Bernard ir jų šeima; Antanas Aidukas, jo žmona Ona ir jų šeima; Ona Kaminskas, jos vyras Albert ir jų šeima; Agatha Stawski, jos vyras Juozas ir jų šeima; Frances Matz, jos vyras Arthur ir jų šeima; pusseserė Elizabeth Rauskinas, jos vyras Kazimieras ir jų šeima; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Crane koplyčioje, prie 69th ir Justine St.

Šeštadienį, lapkričio 6 dieną, 9:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į St. Brendan parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Domininko Buorio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Posūnis, Sesuo, Pusseserė ir jų šeimos ir kiti Giminės, Draugai ir Pažįstami.

Laid. direkt Crane. RE 7-9456.

ČIURLIONIO KONCERTO TIKETUS GALIMA ĮSIGYTI IŠ ANKSTO NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE DARBO VALANDOMIS.
KAINA $2.50

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Cicero Našlių ir Našliukių mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 5 d., 8 val. vak., Skadausko svet., 1500 S. 49th Ave. Visi nariai,-ės kviečiami skaitlingai atsilankyti, nes yra reikalinga darinkti darbininkų rudeniniam parengimui.

—K. Kazlauskas, rašt.

SLA 134 moterų kuopa turės savo susirinkimą lapkričio 4 d., Hollywood Annex svet., 2421 W. 43rd St. Pradžia 7:30 val. vak. Visos narės kviečiamos atsilankyti.

—K. Katkevičienė, fin. sekr.

—Prieš perkant, laikrodį Omegą ar Cimą, pianiną, rekorderį ar patefoną, foto, radio aparatą, rašomą ar siuvamą mašiną verta pasiteirauti pas J. KARVELĮ, 3322 South Halsted St., Chicago, Ill., tel. YArds 7-0677.

Sk.

ĮSTOKITE DABAR!
PRIVAČIOS PAMOKOS:
Pianas — Akordionas — Balsas
Chicago Music Co-operative
1836 SO. HALSTED ST.
SEeley 3-3076

— Rytinės Vokietijos valdžia giriasi, kad pastaraisiais metais pas juos atbėgę 27,135 vokiečiai iš Vakarų.

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

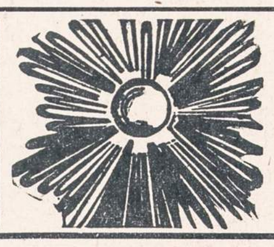

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

JONAS LEONAS

BOLŠEVIKIŠKAS LIETUVOS VERTINIMAS

Iš spaudai parengto "Lietuvių Archyvo" V tomo

(Tęsinys)

Ta aplinkybė reikalauja neatidėtinai, jog Komunistų partija ir visos Lietuvos visuomenės organizacijos, Raudonosios Armijos dalinių politiniai organai vispusiškai sustiprintų agitacinį propagandinį darbą tarp dirbančiųjų ir bolševikinio žodžio ir spaudos jėga suduotų liaudies priešams, triuškinanti smūgį.

Sanitarinė būklė

Sanitarinė būklė gali būti laikoma patenkinamą, išskyrus kai kurias apskrities ir valščius. Marijampolės apskrityje, pavyzdžiui, buvo užregistruota 33 susirgimų vidurių šiltine ir 1 susirgimas paratifu; šių ligų svarbiausias šaltinis yra Kalvarija, kurios gyventojai iš dalies vartoja užterštą Šešupės vandenį.

1940 Šiaulių apskrityje buvo 7 susirgimai vidurių šiltine, 29 — difteritu, 9 skarlatina. Bet visos šios ligos nebuvo epideminio pobūdžio. Atskirų susirgimų atvejų pasitaiko ir kitose apskrityse.

Vandentiekių, išskyrus Kauną, Šiaulius ir Ukmergę, nėra. Gyventojai naudoja šulinių vandenį, ir šuliniai beveik visur tvarkingi, su gerų vandeniu.

Rajone gydomasis tinklas šitoks: 10 apskričių yra 45 ligoninės su 2778 lovų ligonims; dalis ligoninių priklausė privatiems asmenims. 1939 m. 10 apskričių ligoninių buvo: sifiliu — 761, triperiu — 2711, trachoma — 799 žmonės (oficialios statistikos skaičiais, iš tiesų tokių sergančiųjų buvo daug daugiau. Smulkesnių duomenų žiūr. lentelę Nr. 12).

Sanitariniai profilaktinio darbo tarp gyventojų beveik nėra. Kaip taisyklė, visam valščiui yra vienas gydytojas ir kai kuriuose valščiuose — akušerės. Tuo ir išsisemia visa medicinos pagalba.

Be to, valščių gydytojai už kiekvieną ligonio aplankymą reikalauja žymaus atlyginimo ir tai kliudo gyventojams kreiptis gydytojo pagalbos.

Išvados,

1. Imant dėmesin didžiulės gyventojų dalies Raudonosios Armijos ir Sovietų valdžios atžvilgiu teigiamą nusiteikimą, galima skaityti, jog gyventojai visada suteiks Raudonajai Armijai prielankumą ir paramą.

Vis dėlto būtina skaitytis su tuo, jog visose apskrityse ir valščiuose yra žymios grupės žmonių, buvusių fašistinėse organizacijose, kurie dabar dažniausiai ramiai sėdi, tačiau tam tikroms aplinkybėms susidėjus, jie gali imtis teroro bei diversinių veiksmų, o taip pat ir šnipinėjimo.

Yra būtina imtis priemonių, jog pasienio rajonai būtų apvalyti nuo pasitikėjimo neužsitarnaujančių žmonių.

2. Partinės — komsomolo organizacijos valščiuose dar labai silpnos, o kai kur ir visai kaip reikia nėra organizuotos. Todėl ir darbas tarp gyventojų vyksta visai silpnai.

Jeigu miestų partinės organizacijos jau sugebėjo visai tvirtai susirišti su masėmis, tai to negalima pasakyti apie valščių partines organizacijas.

Visiškai skubiai yra pavartotinos šios priemonės;

a) reikia visais būdais stengtis įnešti organizacinio aiškumo į partines ir komsomolo organizacijas, ypač valščių vietovėse;

b) parinkti partinėms ir komsomolo organizacijoms sekretorius ir suruošti jiems nors trumpalaikius, praktinio darbo klausimams išaiškinti, kursus;

c) sukomplektuoti apskričių partinių ir komsomolo komitetų tokius aparatus, jog jie sugebėtų ne tiktai atlikti bėgamuosius reikalus, bet ir galėtų planingai organizuoti pagalbą pirminėms partinėms ir komsomolo organizacijoms.

3. Apskričių ir valščių valdžios organai stipriu laipsniu apteršti tautininkų, šaulių ir kitų fašistinių organizacijų buvusiais aktyviais darbuotojais.

Tas ūkininkuose sukelia kai kurį valdžios organais nepasitikėjimą.

Būtų būtina artimiausiu laiku apvalyti vietos valdžios organus nuo žmonių "neužsitarnavusių politinio pasitikėjimo ir buvusių fašistų".

4. Rajonas turi žymių maisto išteklių ir, tarp kita ko, mėsos ir pieno gyvulių; visa tai, reikalui esant, gali būti panaudota.

Rajonas neturtingas medicinos ir kultūros bei švietimo įstaigomis. Kadangi yra stambių miestų bei apgyventų vietovių, tai karo metu galima įsteigti pakankamai medicinos įstaigų.

Statistiniai duomenys

Prie brigados komisaro Rudakovo parašytos 10 apskričių kariniai politinės apžvalgos yra pridėta 14 statistinių lentelių, kurias sudarė Darbo tarp kariuomenės ir gyventojų skyriaus viršininkas bataliono komisaras Stepanovas.

Lentelės labai smulkios, pateikia duomenis apskritims, ir čia jos užimtų nereikalingai daug vietos. Todėl pateikiamą tiktai tose lentelėse esamų duomenų santraukos.

Atrodo, jog kai kurie duomenys toli nėra tikslūs. Atsimintina, jog šie duomenys liečia tiktai 10 apskričių su apie 1.500.000 gyventojų, taigi, apie pusę Lietuvos teritorijos ir jos gyventojų.

Štai ką parodo komisaro Stepanovo statistinės lentelės:

LENTELĖ 1

Gyventojai procentais

Lietuvių	84%
Žydų	7,6%
Vokiečių	2%
Lenkų	3,2%
Rusų	2,5%

LENTELĖ 2

Gyventojai socialiniu požiūriu

Darbininkų	25.288
Prekybininkų	10.683
Mokytojų	6.250
Medicinos personalo	619
Gydytojų	1.113
Įmonių tarnautojų	3.350

Pastaba: neparodyta duomenų apie valdininkus bei įstaigų tarnautojus ir laisvasias profesijas.

LENTELĖ 3

Ūkininkų ūkiai, žemės kiekis ir %

Nuo 1 iki 2 ha	7.139 ūkių	4%
Nuo 2 iki 5 ha	22.884 ūkių	14%
Nuo 5 iki 8 ha	23.876 ūkių	15,3%
Nuo 8 iki 10 ha	17.338 ūkių	11%
Nuo 10 iki 12 ha	14.710 ūkių	9,4%
Nuo 12 iki 15 ha	16.825 ūkių	10,6%
Nuo 15 iki 20 ha	17.788 ūkių	11%
Nuo 20 iki 30 ha	18.585 ūkių	11,9%
Nuo 30 iki 50 ha	11.527 ūkių	7,3%
Nuo 50 iki 100 ha	3.772 ūkių	2,3%
Nuo 100 ir daugiau	990 ūkių	0,5%

LENTELĖ 4

Žemės paskirstymas naudojimu

Ariama žemė	1.420.000 ha
Sodai	21.900 ha
Miškai	354.000 ha
Ganyklos	823.000 ha
Vandenys	9.000 ha
Balos ir durpynai	66.300 ha
Žemė po pastatais	49.630 ha
Pievos	341.900 ha
Bendras sėjamas plotas	1.097.470 ha
Kitoki sklypai	168.630 ha
Iš viso žemės	2.705.230 ha

LENTELĖ 5

Pasėliai kultūromis

Žiemkenčiai rugiai	275.910 ha
Žiemkenčiai kviečiai	103.420 ha
Vasaručiai rugiai	1.400 ha
Vasaručiai kviečiai	23.980 ha
Miežiai	135.440 ha
Avižos	174.500 ha
Mišinys (vikiai)	91.900 ha
Žirniai (ankštiniai)	23.350 ha
Linai	45.930 ha
Bulvės	100.880 ha

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai, ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE ir kiti. Radio aparatai, kilimai, spyrukliai, matracai ir viša, kas tiktai reikalinga namų įrengimams.

LENGVI IŠMOKĖJIMAI, SEKMADIENIAIS JOKIŲ TAKSŲ.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted St. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9—9:30. Kitomis dien. 9—6. Sekm. 10—5

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

30 METŲ SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 dieną, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai.

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN RAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsiliepia viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIllTop 5-2557

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezidencijos telef.: WAlbrook 5-5076

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų. Šeštadieni 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 priešpiet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So 49th Court, Cicero.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30 Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6—8:30, antr. ir ketv. 1—3, šeštadieni 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0747
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

R. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GAry 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jaunieims vyrams, kad High School baigusieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirma, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai, — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitais dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užeiti ir pasiteirauti. Informacijų taip pat galima gauti, jei patelefonuosite TA 9-2242.

REUMATIZMAS
Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artriti ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sanariuose bei raumenysė. Nors Jūs skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

NERVINĖ
Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kyaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Demokratų pergalė

Demokratų kandidatas į JAV senatą Douglas buvo perrinktas Illinojuje antram terminui, o Cook apskrity laimėjo daugumas demokratų kandidatų. Chicagoj demokratai pasirodė labai stiprūs.

Dar negalutinais daviniais, senatorius Douglas, kuris buvo remiamas ir lietuvių visuomenės komiteto, laimėjo 233,662 balsų skirtumu prieš resp. kandidatą Meek.

300,000 balsų skirtumu laimėjo dem. kandidatas į apskrities viršininkus (Cook County Sheriff) J. D. Lohman, o į apskrities tarybos (County Board) pirmininkus dem. Ryan 175,000 balsų skirtumu. Demokratų kandidatas Daley nugalėjo savo varžovą į apskrities klerkus respublikoną Hoellen.

Neoficialiais duomenimis, bus pralaimėję rinkimus į JAV kongresą respublikonai Fred E. Busbey ir Edgar A. Jonas.

Budriko radijo programa

Šį vakarą bus įprastinė Budriko radijo programa nuo 6 iki 7 val. iš stoties WHFC, 1450 kil. Girdėsite gražių lietuviškų dainų ir orkestro muzikos. Taipgi bus pranešta, kas laimėjo mįslių spėjimo kontestą.

Šias programas leidžia Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir auksinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 So. Halsted St.

L. M.

Pirkite JAV taupymo bonus.

Skundžiasi dėl balsų sulaikymo

Sen. Douglas kreipėsi į JAV advokatą Tieken dėl galimo balsavimo duomenų falsifikavimo iš respublikonų pusės. Jis skundžiasi, kad Boone apskrities klerkas Mrs. Beardsley po vidurnakčio, kada jau Cook apskrities priemiesčiuose ir už Chicagos ribų buvę žymu didele dauguma demokratus laimėjus, ji leidusi balsus teisėjams parsigabenti į namus. Tai esą priešinga rinkimų įstatymams. Senatorius prašo, kad Mrs. Beardsley būtų šaukiama tieson.

4 Chicagos rinkimų pareigūnams įsakyta atgabenti rinkimų duomenis, liečiančius 14 apylinkių (precincts), prisiekusiųjų teismui.

Skaitykite "N-nas"

Demokratai apskrities laimėtojai

Cook apskrity demokratai laimėjo: aps. viršininko vietą — Lohman, apskrities teisėjo — Kerner, aps. klerko — Daley, aps. tarybos pirmininko — Ryan, asesoriaus — Keenan, mokesčių (taksų) apeliacijos tarybos — Murphy ir Keane, aps. iždininko (treasurer) — Paschen, apylinkės (circuit) teisėjo — O'Connell, testamentų (probate) teisėjo — Dunne, testam. teismo klerko — Korzen, dokumentų saugotojo (recorder of deeds) — Ropa, sanitarinio distrikto patikėtinių (trustees) — Cullerton, Griglik, Chesrow. Apskrities komisionieriais iš Chicagos išrinkti visi demokratai: Ryan, Duffy, Touhy, Elrod, Bobrytzke, Smith, Sneed, Conkey, Jensen ir Ashenden, o iš priemiesčių respublikonai: Erickson, Mackler Jr., Dolezal, Chaplin ir Fulle. Kriminalinio teismo klerku išrinktas dem. Olsen, o mokyklų superintendentu (prižiūrėtoju) Puffer.

Illinojaus valstybės mokyklų prižiūrėtoju išrinktas dem. Peterman, o iždininku dem. Mallett.

Konstitucijos papildymas priimtas

Milžiniška balsų dauguma, vietomis 10:1 ir 7:1, buvo priimtas ir pasiūlymas perdalyti legislatyvinius distriktus. Taip pat priimti ir kiti du "mėlynojo lapelio" pasiūlymai konstitucijai papildyti.

Witwer Jr., Ill. valstybės konstitucijos keitimo komisijos pirmininkas, sako, jog "mėlynojo lapelio" priėmimas esąs geras ženklas, rodąs gyventojų pasiryžimą atstatyti gerą reprezentatyvinę vyriausybę ir "apvalyti namus" legislatūros salėse. Manoma, kad rinkiminių distriktų perdalijimas galės sustiprinti respublikonus, nes panaikinamieji mažieji distriktai bus prijungti prie respublikonų daugumą turinčių priemiesčių sričių.

Pagal perdalytąją tvarką Ill. valstybės senatą valdys sritys už Chicagos miesto ribų, turėdamos 34:24 atstovus savo naudai, o atstovų rūmus Cook apskrities 3 atstovų skirtumu.

Ūkių surašymas

Apie 980 prekybos departamento tarnautojų pradėjo surašinėti Illinojaus žemės ūkius, kurių čia esą apie 200,000.

Surinktoji informacija bus panaudota krašto žemės ūkio statistikai.

TRUMPAI

— **Alfonsas F. Wells** išrinktas demokratų sąraše į municipalinio teismo teisėjus.

— **J. T. Zuris** išrinktas į teisėjus demokratų sąraše.

— **Juozas Būga** grįžo iš Lemont, Ill., kur rinko tautosaką, į Oak Forest. Užrašė 40 pasakų, 40 dainų ir apie 100 dalykų smulkiosios tautosakos (patarlių, mįslių, papročių). Daugiau tautosakos pateikė: M. Kapočienė, 410 Main St., Jonikienė ir kt. J. Būga dėkoja p. M. Kapočienei už didelę pagalbą vežiojant jį pas senelius ir seneles.

— **Paštininkų Sąjungos Centro Valdyba** paruošė Kersteno komisijai parodymą, kaip buvo okupuota Lietuva ir paskui sistemingai naikinama. Nurodoma, koks buvo pašto, telegrafo, telefono ir radijo stovis Nepriklausomosios Lietuvos metais ir kaip vėliau buvo viskas pakeista ir prijungta prie Maskvos. Tai padarė rusai, kaip viršininkas Sazanovič, finansų tvarkytojas — Volkov, radijo — Ilijanovič, specialinis skyrius — Samusevič ir lietuviai — pašto direktorius Pupeikis ir referentas J. Sakas, kurie atsakingi už pašto sistemos sunaikinimą, paštininkų atleidimus, terorą ir trėmimus į Sibirą. (G.)

—**M. Neberzienė,** 5724 S. Richmond St., ligos verčiama išvyko į Šv. Antano ligoninę, kurioje jai Dr. V. P. Tumasonis padarė vidurių operaciją, išimdamas tulžyje atsiradusius akmenis. Ligonė po operacijos jaučiasi gerai ir tuoj iš ligoninės žada vykti į namus. M. Neberiezienė labai dėkinga Dr. Tumasoniui už sėkmingai padarytą operaciją ir stropiu jos sveikatos stovio rūpinimuosi esant ligoninėje, taipgi visiems artimiesiems ir bičiuliams, kurie ją lankė ligoninėje ir apdovanojo gėlėmis. (j)

— **208 SLA pirmosios moterų kuopos** žaidimo pramoga įvyks šį vakarą — Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 S. Western Avenue. Vakaro rengimo komisija — Helen Jakubauskas pirmininkė ir narės Virginia Shimkus, Teodora Brodemus, — kartu su kuopos valdyba maloniai kviečia visus dalyvauti. Jos žada labai gražią pramogą, daug dovanų ir vaišių. Pradžia 7:30 val. vak. šiandien. Prašome priimti šį kvietimą.

— **Šakių Apskrities Klubas,** 1442 S. 49th Court, Cicero, p. J. Budriko svetainėje spalio 30 d. turėjo savo parengimą — zanavikų suėjimo vakarą, kuris praslinko labai gražioje ir jaukioje nuotaikoje. Publikos susirinko nemaža, bet galėjo ir daugiau dalyvauti. Šakiečiai, gyvenantieji Chicagoje, dažniausiai "neprisirengia" į klubo susirinkimus ar parengimus atvykti. (j)

— **M. Trijonienė,** 4510 S. Hermitage Ave., šiuo laiku buvo sunkiai susirgusi. Pagal gydytojo nurodymus ir patarimus gydosi namuose ir sveikata pamažu taisosi. (j)

— **Kostas Volodkevičius,** kuris Lietuvoje, Vilniaus universitete baigė ekonomijos studijas, o Austrijoje, Innsbruecke įsigijo tos srities doktoratą, pilnai perėjo dirbti į namų pardavimo biznį. Anksčiau dirbo Krimko Corp. produkcijos kaštų analitiku ir Sinclair Refining Comp. pardavimo bei kaštų kontrolės skyriuje. K. Volodkevičius yra jaunas, energingas žmogus ir pradėjęs dirbti McCarthy Brothers Real Estate Marquette Parke, žada sąžiningai patarnauti lietuviams.

— **G. Cummings,** Stony Ave., dirbdamas prie namų remonto, nelaimingu atveju paslydo nuo kopėčių ir, krisdamas ant pogrindžio laiptų, sunkiai susižeidė galvą ir kairiojo šono 5 šonkaulius. Jį prisitrenkusį atrado kitas pro šalį ėjęs darbininkas. Nelaimingasis šiuo laiku dar tebėra ligoninėje. Sveikata taisosi, bet dar turės ilgesnį laiką ten pabūti. G. Cummings su dukterimi ir žentu gyvena 2236 W. 54th Place, Chicago. (j).

— **Teis. Stepono Vazbio sunūs Jonas** pašauktas į JAV kariuomenę ir dabar atlieka karinę prievolę. Jis studijavo universitete.

— **Jonas Bildušas** užsiprenumeravo vieneriems metams žurnalą "Darbą".

—o—

— **Žurnalo "Darbo" Redakcija** savo prenumeratoriams nemokamu priedu paskyrė vertingą knygą, vardu "Socializmo minties blaivumas".

— **V. Kavolis,** uolus ir lietuviškosios spaudos bendradarbis, pakviestas dėstytoju į Harvardo universitetą.

there's no place like a home of your own

the feast takes on new flavor at your own table... in your own home

Yra koks tai skirtumas. Matote jį vaikų akyse, jaučiate jį ore. Net žodžiai turi naują reikšmę: Dėkos diena **namie...** Kalėdos **namie...** Prie nuosavo stalo, jūsų nuosavame name.

Taigi žinote, kad tai yra daugiau negu mamas. Tai būdas gyvenimo... turtingesnio, pilnesnio gyvenimo... gyvenimo, kurio jūsų šeima užsitarnauja.

Koks geresnis laikas pradėti jį, kaip dabar? Visa Chicagos apylinkė jums atidaryta, siūlanti visokeriopų sklypų statybai, įvairiausių stilių namui. Pasitarkite šiuo reikalu su statytojais, real estatininkais... pamatykite ką jie turi jums parodyti. Pradėkite žengti dabar į gyvenimą, kurio tikrai norite: į gyvenimą nuosavame name.

APSAUGOKITE SAVO NAMĄ SU CHICAGO TITLE GUARANTEE POLICY

Kaip jūsų advokatas jums pasakys, jeigu jūsų real estate title turi ydą (nežiurint kaip giliai pasislėpusią), ji gali bet kada iškilti ir grasinti dabartinio savininko teisėms. Bet Chicago Title Guarantee Policy apsaugo tas teises! Jeigu dėl jūsų Title, kaip jis yra garantuotas, kyla ginčas, tai Chicago Title and Trust Company pasiima gynimą, prisiima visas išlyginimo išlaidas, užmoka kiekvieną nuostolį greitai. Reikalaukite, kad pardavėjas parūpintų šią Policy —kartą gavus ją, nieko daugiau nekaštuoja išlaikyti ją galioje.

Title to this home PROTECTED BY CHICAGO TITLE GUARANTEE POLICY

Chicago Title and Trust Company

111 West Washington Street, Chicago 2

See and hear the Chicago Symphony Orchestra every Wednesday, 8:00 to 9:00 P. M. Station WGN-TV, Channel 9. Write for free tickets.

Gaso Leidimus Turintiesiems

patariama pasinaudoti Siegler pečiais

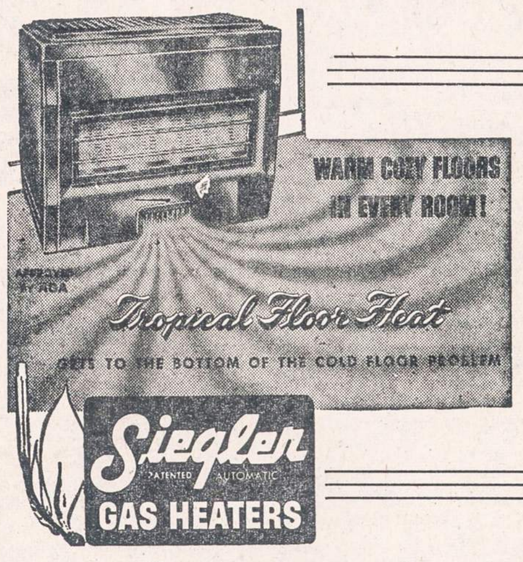

VISI SIEGLER PEČIAI GAZO CO. INSPEKCIJOS BUS UŽTIKRINTAI PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stipraus špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia jokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dumplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo vieno iki šešių kambarių.

TURIME BALTĄ VIRTUVINĮ STILIŲ.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS **Tel. HEmlock 4-7095**

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

COMBINATION JANITOR and NIGHT WATCHMAN
Age to 50
Must read, write and speak English.
BLUE CROSS
OTHER BENEFITS
Apply:
RILEY PRINTING CO.
701 So. Halsted Street
CH 3-5400

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

MOTERS ARBA MERGINOS
bendram namų ruošos darbui. Pagelbėti prižiūrėti vaikus. Modernūs North Shore priemiesčio namai. Savas kambarys ir maudynė. Gera pradžioje alga. Šaukite:
FInancial 6-4711

PERSONAL
Asmenų Ieško

DĖMESIO

Kas iš Lietuvos aviatorių arba jų šeimų turėtų ir galėtų paskolinti fotografijų iš Lietuvos karo aviacijos gyvenimo. Taip pat, kas iš aukštesnio laipsnio karininkų turėtų ir galėtų paskolinti Lietuvos karininkų metraštį 1939 metų. Fotografijas ar metraštį siųsti:

J. VAIČELIŪNAS,
195 Drinkwater St.,
Sudbury, Ont., Canada

RENTING IN GENERAL
Nuomos

HOT SPRINGS, ARK.
BELMONT HOTEL
Renduojami kambariai, nebrangiai, nuo $5.00 ir aukščiau. Kambariai su visais patogumais. Lietuvis savininkas ir manadžeris.
Louis Kuklis, 242½ Ouachita Ave., Hot Springs, Arkansas. Phone 1234

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių naujai atremontuotas butas. Geras susisiekimas. Telefonuokit SEeley 3-9453 arba CAnal 6-9046.

IŠNUOMOJAMAS KAMBARYS
Skambinti nuo 12-3 val. popiet:
GRovehill 6-8713

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

HOT SPRINGS, ARK.
parduodamas hotelis. Apartmentai, 24 kambariai su visais baldais. Renda $45 mėnesiui. Lysas yra 3 metų. Geros pajamos. Savininkas ir manadžeris
Louis Kuklis, 242½ Ouachita Ave., Hot Springs, Arkansas. Phone 1234

GROSERIO ir delikatesų krautuvė. Geras apskritų metų biznis. 2311 So. Leavitt St. Tel.: FRontier 6-5257.

SKUBIAI PARDUODAMA
arba išnuomojama moderniškai įrengta, gerą apyvartą daranti ir dar tebeauganti taverna su valgykla ir butu. Prieinama kaina.
6706 SO. ASHLAND AVE.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

GREITAM pardavimui 6 kambarių mažai vartoti rakandai. Galima pirkti po vieną. Apie 3 tonai gerų anglių už $10. Susitarimui telefonuokite: LAfayette 3-1163 ar GRovehill 6-9050

MULTI-SPINDLE
AUTOMATIC CHUCKER OPERATORS
Must be able to set up and operate from blueprints.
EXPERIENCED MEN ONLY
40 hour week — Top rates — Steady work.
Must have own tools.
Apply in person or write:
THE DAYTON PUMP & MFG. CO.
500 No. Webster Street — Dayton, Ohio

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

BRIDGEPORTE 6 butų po 4 kambarius. Labai geram stovyje mūro namas, 3 aukštų. 2 automobilių garažas ir puikus didelis lotas. Kaina $12,000. Savininkas duoda morgičius.

Prie Wood ir 49th gatvių 2 aukštų 4 butų mūro namas ir garažas. Kaina $16,000.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už $1,200. Puiki vieta užmiesčio statybai.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818

Lietuviškam Bridgeporte parduodamas kampinis biznio namas: didelė maisto produktų krautuvė ir 2 butai (5 ir 6 kamb.). 4 karų garažas. Namo kaina su bizniu ir visais krautuvės įrengimais ir prekėmis tik $15,500.

2 butų medinis bungalow Ciceroj. Šildymas karštu vandeniu su stokeriu. Rūsys po visu namu. Dvigubas garažas. Kaina $11,550.

Mūrinis 7 kambarių namas geram stovyje. 5 miegami. Dvigubas garažas. So. St. Louis prie 44th St. $16,000.

Marquette Parke rinkitinėj vietoj gražus ir šviesus 4 butų mūro namas. Centralinis šildymas vandeniu su stokeriu. Nuomos $400 mėn. $35,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
7350 So. California Ave.
PRospect 8-0097

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
V E N T A Real Estate
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

CHICAGOJE pietvakarių dalyje parduodu 10 akrų žemės, 75th ir Archer Ave. Dėl išmokėjimo galėsime susitarti. Parduosiu visą arba dalimis.
Skambinti: MOnroe 6-0873

NAMAS su krautuve, mėsinė ir visi įrengimai. 6 metai biznyje. 5 kambariai užpakalyje. Pigiai parduosime.
PRospect 6-3201

MAYWOOD — 1030 So. 12th Avenue. Mūrinis bungalow. Keramikos čerpių virtuvė. Aluminijaus langai. Prieinama kaina.

6 KAMBARIU mūrinis pajamų bungalow, 4 kambariai pastogėje. Kambariai rūsyje; 3 maudynės, čerpių virtuvė. 3 automobilių garažas. Didelis gražiai aptvarkytas lotas. Savininkas apleidžia miestą. 6242 So. Melvina.
POrtsmouth 7-8421

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

FARMA, 40 akrų, Knox, Indiana. 8 kambarių namas, garu apšildomas, didelis garažas, vaismedžiai, vištininkas. 1 mylia nuo miesto. Našlė turi parduoti arba mainys į mieste esančią nuosavybę. Skambinti MOnroe 6-0873

PARDUODAMA 400 akrų farma Indianoje, 70 mylių nuo Chicagos, prieš didelę dirbtuvę. Galima pirkti tiktai pageidaujamą akrų kiekį. Priešakyje kainuoja $200 akras, užpakaly—$100. Pasimatykite su savininku prieš šeštadienio vidudienį. P. Pocius, 1819 So. Union Ave., antras aukštas priešakyje, arba beismonte. Savininkas grįžta į farmą.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

RUMMAGE IŠPARDAVIMAS
Thos. Congregational Church rūsyje, Homan ir 64th Place, Šeštadienį lapkričio 6 dieną, nuo 10 ryto iki 2:00 popiet.

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas!